

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI

DODJELJIVANJA I KORIŠTENJA TEKUĆIH DONACIJA
IZ PRORAČUNA GRADA ZAGREBA

Zagreb, prosinac 2018.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PROGRAMI I PROJEKTI OD INTERESA ZA OPĆE DOBRO FINANCIRANI PUTEM TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA GRADA ZAGREBA	6
Planiranje programa i projekata	15
Dodjeljivanje financijskih sredstava	20
Sustav praćenja provedbe programa i projekata, analiza ostvarenih rezultata te javno objavljivanje i izvještavanje	31
OCJENA UČINKOVITOSTI DODJELJIVANJA I KORIŠTENJA TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA GRADA ZAGREBA	39
OČITOVANJE GRADA ZAGREBA	42

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/18-10/32
URBROJ: 613-02-11-18-10

Zagreb, 5. prosinca 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI DODJELJIVANJA I KORIŠTENJA
TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA GRADA ZAGREBA

Na temelju odredaba članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Grada Zagreba (dalje u tekstu: Grad).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 5. ožujka do 5. prosinca 2018.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna Grada za 2016. i 2017. U ovoj reviziji, pod pojmom tekuće donacije podrazumijevaju se prijenosi sredstava neprofitnim organizacijama, odnosno organizacijama civilnog društva, turističkim zajednicama, političkim strankama i nezavisnim listama.

Revizijom je obuhvaćeno planiranje, dodjeljivanje sredstava, praćenje i vrednovanje provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javno objavljivanje i izvještavanje.

U svrhu ocjene učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Grada utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti planiranje programa i projekata u planskim dokumentima i proračunu
- provjeriti dodjeljivanje sredstava korisnicima
- provjeriti praćenje i vrednovanje provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javno objavljivanje i izvještavanje.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije, analizirana je pravna regulativa, podaci Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Ured za udruge), podaci iz Registra udruga koji vodi Ministarstvo uprave Republike Hrvatske, strateški dokumenti Vlade Republike Hrvatske u vezi stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci i provjerena dokumentacija (planovi, javni natječaji/pozivi, odluke, ugovori) u vezi s provedbom programa i projekata od interesa za opće dobro
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika i provjerena dokumentacija (poslovne knjige, odluke, planovi i druga dokumentacija) u vezi s planiranjem, dodjeljivanjem i praćenjem provedbe projekata od interesa za opće dobro
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama
- pribavljena su obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s provedbom programa i projekata od interesa za opće dobro.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Grada utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa. Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- Jesu li programi i projekti od interesa za opće dobro financirani putem tekućih donacija planirani na propisan način?
- Je li dodjeljivanje sredstava korisnicima obavljeno u skladu sa zakonima i drugim propisima?
- Je li uspostavljen sustav praćenja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro, analize ostvarenih rezultata te javnog objavljivanja i izvještavanja?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Grada, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
1	1	2
1.	Planiranje programa i projekata od interesa za opće dobro financiranih putem tekućih donacija	<ul style="list-style-type: none"> o u razvojnim strategijama i drugim strateškim dokumentima definirani su ciljevi i prioriteta u financiranju programa i projekata od javnog interesa o prioriteta područja za dodjeljivanje financijskih sredstava pojedinim programima i projektima utvrđena su na temelju ciljeva i prioriteta iz strateških dokumenata za što su planirana sredstva u proračunu o utvrđeni su kriteriji, mjerila i postupci za dodjeljivanje i korištenje financijskih sredstava za provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro o izrađeni su godišnji planovi raspisivanja javnih natječaja za financiranje programa i projekata od javnog interesa te sadrže propisane podatke, izrađeni su u propisanom roku i objavljeni na mrežnim stranicama Grada o tijela za pripremu i provedbu natječaja provode propisane postupke i zadaće o u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena bez objavljivanja javnog natječaja, poštivani su osnovni standardi dodjeljivanja sredstava u vezi s planiranjem financijskih sredstava o u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena na neki drugi način koji nije predviđen Uredbom, planirana financijska sredstva utvrđena su na temelju ciljeva i prioriteta iz strateških dokumenata za što su planirana sredstva u proračunu o doneseni su programi javnih potreba utvrđeni posebnim zakonima, na temelju kojih se provode aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značaja za Grad o programi javnih potreba usklađeni su s Proračunom Grada o sustavno se izgrađuju sposobnosti, posebna znanja i vještine zaposlenika koji rade na poslovima dodjeljivanja financijskih sredstava te ugovaranju i praćenju provedbe programa i projekata od javnog interesa
2.	Dodjeljivanje sredstava korisnicima	<ul style="list-style-type: none"> o financiranje programa i projekata od javnog interesa provodi se na temelju javnih natječaja o javnim natječajima propisani su uvjeti za prijavu, mjerila za ocjenjivanje prijave, postupak odobravanja financijskih sredstava i postupak za podnošenje prigovora (javni natječaji sadrže propisane podatke, propisani su dodatni uvjeti koje trebaju ispunjavati udruge u svrhu ostvarivanja prednosti) o dokumentacija za provedbu javnog natječaja utvrđena je na temelju općeg akta o načinu raspodjele raspoloživih sredstava namijenjenih financiranju programa i projekata koje u određenom području provode udruge

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> ○ javni natječaji objavljeni su na mrežnim stranicama Grada i otvoreni su za prijavu programa ili projekta najmanje 30 dana od dana javnog objavljivanja ○ potencijalnim prijaviteljima pruža se podrška u vidu javne objave odgovora na pitanja i/ili pripremnih radionica za izradu projektnih prijava ○ dostava, zaprimanje i provjera prijava (s popratnom dokumentacijom) na javni natječaj obavljena je na propisani način ○ imenovana su povjerenstva za ocjenjivanje prijavljenih programa i/ili projekata u skladu s propisanim kriterijima te obavljaju propisane zadaće ○ donesena je odluka o programima ili projektima koji su dobili financijska sredstva, a rezultati javnih natječaja objavljeni su na mrežnim stranicama ○ sudionici natječaja obaviješteni su o razlozima neispunjavanja propisanih uvjeta natječaja, odobrenim financijskim sredstvima, odnosno ocjeni i razlozima neodobranja financijskih sredstava te su poštivane procedure u vezi s rješavanjem prigovora ○ s prijaviteljima programa ili projekata kojima su odobrena financijska sredstva zaključeni su ugovori o financiranju iz javnih izvora u propisanom roku ○ ugovori zaključeni s prijaviteljima programa ili projekta sadrže propisane elemente, a prije zaključivanja ugovora pribavljene su izjave o nepostojanju i izbjegavanju dvostrukog financiranja ○ kod korisnika sredstava provode se kontrolni postupci u vezi s upisom korisnika u Registar udruga, obavljanjem djelatnosti i aktivnosti koje su predmet financiranja, uplate propisanih poreza i doprinosa te uspostave financijskog upravljanja i kontrola i sprječavanja sukoba interesa ○ dokumentacija neodobrenih programa i projekata arhivirana je na propisan način ○ kada je propisom utvrđen provoditelj određene aktivnosti i kada je propisan opseg financiranja (financiranje Crvenog križa, vatrogastva) u proračunu su planirana i prenesena sredstva u visini propisanoj posebnim propisima
3.	Sustav praćenja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro, analiza ostvarenih rezultata te javno objavljivanje i izvještavanje	<ul style="list-style-type: none"> ○ aktivnosti i namjensko trošenje financijskih sredstava u okviru ugovorenog programa ili projekta provode se na propisani način ○ kod sastavljanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti u vezi s praćenjem i kontrolom namjenskog isplaćivanja i korištenja donacija nisu utvrđene slabosti i nepravilnosti ○ kod korisnika sredstava provjerava se provedba programa i projekata čije je razdoblje provedbe najmanje godinu dana i čija je vrijednost iznad 100.000,00 kn ○ utvrđena je prihvatljivost, odnosno neprihvatljivost troškova korisnika sredstava u skladu s propisanim kriterijima ○ vrednovanje natječaja provedeno je samostalno, odnosno uz podršku kompetentnih vanjskih stručnjaka za pojedina programska područja ○ provedene su kontrole u cilju izbjegavanja financiranja aktivnosti koje se već financiraju iz državnog proračuna i po posebnim propisima ○ u slučaju utvrđenog sukoba interesa postupano je na propisani način ○ provjeravana je obveza korisnika sredstava u vezi s javnim objavljivanjem ○ Uredu za udruge podnesen je godišnji izvještaj o dodijeljenim financijskim sredstvima iz javnih izvora te provedenim postupcima i učincima financiranih programa i projekata ○ u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena bez objavljivanja javnog natječaja, poštivani su osnovni standardi dodjeljivanja sredstava u vezi s praćenjem financiranja, javnim objavljivanjem i izvještavanjem ○ u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena na neki drugi način koji nije predviđen Uredbom korisnici su dostavili izvještaje o radu koji sadrže prirodne pokazatelje i pokazatelje uspješnosti ○ dokumentacija odobrenih programa i projekata arhivirana je na propisani način ○ programi javnih potreba sadrže odredbe o praćenju namjenskog korištenja sredstava i sastavljanju izvješća o ostvarivanju programa ○ sastavljeno je izvješće o ostvarivanju programa javnih potreba.

Dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna ocjenjuje se **učinkovitim**, ako su programi i projekti planirani na propisani način, dodjeljivanje sredstava korisnicima obavljeno u skladu s propisima te ako je uspostavljen sustav praćenja i vrednovanja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javnog objavljivanja i izvještavanja.

Dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđene slabosti i propusti koje ne utječu bitno na provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro.

Dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro te su potrebna određena poboljšanja u vezi s planiranjem programa i projekata, dodjeljivanjem sredstava, sustavom praćenja i vrednovanja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javnim objavljivanjem i izvještavanjem.

Dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro te su potrebna značajna poboljšanja u vezi s planiranjem programa i projekata, dodjeljivanjem sredstava, sustavom praćenja i vrednovanja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javnim objavljivanjem i izvještavanjem.

PROGRAMI I PROJEKTI OD INTERESA ZA OPĆE DOBRO FINANCIRANI PUTEM TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA GRADA ZAGREBA

Nacionalnom strategijom stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva 2012. - 2016., utvrđena je potreba unaprjeđenja institucionalnog i normativnog okvira za potporu razvoju civilnog društva, te osiguranje ujednačene primjene propisa za dodjelu bespovratnih sredstava iz svih javnih izvora (uključivo sredstva iz fondova Europske unije) namijenjenih općem dobru. Potreba unaprjeđenja normativnog okvira utvrđena je budući da su se standardi i mjerila a ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga uglavnom primjenjivali na nacionalnoj, a samo djelomično na lokalnoj razini. Prema Izvješću o provedbi Nacionalne strategije za razvoj civilnog društva 2012. - 2014., značajan napredak ostvaren je u poboljšanju normativnog okvira za djelovanje udruga i drugih neprofitnih organizacija. Između ostaloga, donesen je novi Zakon o udrugama (Narodne novine broj 74/14 i 70/17) te Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15) (dalje u tekstu: Uredba). Uredbom su utvrđeni kriteriji, mjerila i postupci koje nadležna državna tijela, uredi Vlade Republike Hrvatske i tijela i druge javne institucije, a na odgovarajući način i lokalne jedinice, javna trgovačka društva i druga javno pravna tijela primjenjuju pri raspolaganju sredstvima iz javnih izvora za financiranje i ugovaranje programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Primjenjivanjem navedenih kriterija, mjerila i postupaka osigurava se učinkovitije, racionalnije i transparentnije korištenje dodijeljenih sredstava.

Programi i projekti od interesa za opće dobro financirani putem tekućih donacija iz proračuna lokalnih jedinica provode se na temelju odredbi Zakona o udrugama, prema kojem nadležna državna tijela, lokalne jedinice i druge javne institucije financiraju i ugovaraju provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro na temelju provedenog javnog poziva, odnosno natječaja ili na temelju posebnog propisa o financiranju javnih potreba, a Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog svoje stručne službe nadležne za udruge, Uredbom uređuje kriterije, mjerila i postupke financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Na temelju navedenog Zakona, Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu u 2015. Financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro, obavlja se i na temelju drugih propisa i akata lokalnih jedinica.

Programima i projektima od interesa za opće dobro, u smislu Zakona o udrugama, smatraju se zaokruženi i tematski jasno određeni skupovi aktivnosti koje su u skladu s vrednotama propisanim Ustavom Republike Hrvatske te čije provođenje kroz dugoročni ili vremenski ograničeni rok djelovanja daje vidljivu dodanu društvenu vrijednost kojom se podiže kvaliteta života pojedinca i unaprjeđuje razvoj šire društvene zajednice.

Aktivnostima od interesa za opće dobro smatraju se osobito aktivnosti udruga koje pridonose:

- zaštititi i promicanju ljudskih prava
- zaštititi i promicanju prava nacionalnih manjina
- zaštititi i promicanju prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, starijih i nemoćnih
- jednakosti i ravnopravnosti te mirotvorstvu i borbi protiv nasilja i diskriminacije
- promicanju vrijednosti Domovinskog rata
- zaštititi, brizi i izobrazbi djece i mladih te njihovu aktivnom sudjelovanju u društvu
- prevenciji i borbi protiv svih oblika ovisnosti
- razvoju demokratske političke kulture

- zaštititi i promicanju prava manjinskih društvenih skupina
- promicanju i razvoju volonterstva
- socijalnim uslugama i humanitarnoj djelatnosti
- poticanju i razvoju socijalnog poduzetništva
- zaštititi prava potrošača
- zaštititi okoliša i prirode i zaštititi i očuvanju kulturnih dobara
- održivom razvoju, razvoju lokalne zajednice, međunarodnoj razvojnoj suradnji
- zaštititi zdravlja
- razvoju i promicanju znanosti, obrazovanja, cjeloživotnog učenja, kulture i umjetnosti, tehničke i informatičke kulture, sporta, dobrovoljnog vatrogastva, traganja i spašavanja
- te drugim aktivnostima koje se po svojoj prirodi, odnosno po posebnim propisima o financiranju javnih potreba u određenom području mogu smatrati djelovanjem od interesa za opće dobro.

Uredbom su utvrđeni kriteriji, mjerila i postupci kada se udrugama odobravaju financijska sredstva iz javnih izvora za:

- provedbu programa i projekata kojima se ispunjavaju ciljevi i prioriteti definirani strateškim i planskim dokumentima
- provedbu lokalnih programa javnih potreba utvrđenih posebnim zakonom
- obavljanje određene javne ovlasti povjerene posebnim zakonom
- pružanje socijalne usluge temeljem posebnog propisa
- sufinanciranje obveznog doprinosa korisnika financiranja za provedbu programa i projekata ugovorenih iz fondova Europske unije i inozemnih javnih izvora
- podršku institucionalnom i organizacijskom razvoju udruge
- druge oblike i namjene dodjeljivanja financijskih sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice).

Prema Zakonu o udrugama, udruga je svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih odnosno pravnih osoba koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj, te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja. Zakon o udrugama ne odnosi se na političke stranke, vjerske zajednice, sindikate i udruge poslodavaca. Fundacija je imovina namijenjena da u određenom vremenskom razdoblju služi ostvarivanju neke općekorisne ili dobrotvorne svrhe. Zaklada je imovina namijenjena da sama odnosno prihodima što ih stječe, trajno služi ostvarivanju neke općekorisne ili dobrotvorne svrhe.

Lokalne jedinice financiranje programa i projekata u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi, u dijelu koji se odnosi na financiranje programa i projekata udruge, provode na temelju programa javnih potreba čije donošenje je utvrđeno posebnim zakonima. Isto tako za druga područja djelovanja (predškolski odgoj i obrazovanje, školstvo, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, javne potrebe udruge od interesa za lokalnu jedinicu i druga područja djelovanja) donose programe javnih potreba na temelju kojih se provode aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značaja za lokalnu jedinicu. Sredstva se udrugama trebaju dodjeljivati na temelju javnog poziva ili natječaja (dalje u tekstu: javni natječaj). Lokalne jedinice su obvezne primjenjivati osnovne standarde planiranja, provedbe te praćenja i vrednovanja financiranja i izvještavanja koji su propisani Uredbom.

Na temelju Uredbe, lokalne jedinice trebaju propisati kriterije, mjerila i procedure za dodjeljivanje donacija te s udrugama zaključivati ugovore o financiranju kojima se, između ostalog, utvrđuje i način kontrole namjenskog utroška sredstava.

Prema Uredbi, financiranje programa i projekata provodi se putem javnog natječaja čime se osigurava transparentnost dodjeljivanja financijskih sredstava i omogućava dobivanje što većeg broja kvalificiranih prijava, odnosno odabir najkvalitetnijih programa i projekata te se šira javnost obavještava o prioritetnim područjima djelovanja. Propisima su pojedine udruge izrijekom navedene kao provoditelji određene aktivnosti, a u tim im se slučajevima financijska sredstva dodjeljuju izravno bez objavljivanja javnog natječaja te se primjenjuju odredbe spomenute Uredbe, ako posebnim propisom nije drugačije određeno.

Financijska sredstva dodjeljuju se izravno udruzi u posebno propisanim uvjetima i slučajevima:

- kada je na temelju propisa izrijekom navedena kao provoditelj određene aktivnosti
- žurno djelovanje u rokovima u kojima nije moguće provesti standardni natječajni postupak
- kada udruga ili skupina udruga ima isključivu nadležnost u području djelovanja i/ili zemljopisnog područja za koje se financijska sredstva dodjeljuju
- kada se prema mišljenju nadležnog povjerenstva jednokratno dodjeljuju financijska sredstva do 5.000,00 kn za aktivnosti koje iz opravdanih razloga nisu mogle biti planirane u godišnjem planu udruge, a ukupan iznos tako dodijeljenih sredstava iznosi najviše 5,0 % svih sredstava planiranih u proračunu za financiranje svih programa i projekata udruga.

Kulturna vijeća, zajednice tehničke kulture ili županijske i gradske sportske zajednice, odnosno Sportski savez Grada Zagreba (dalje u tekstu: Sportski savez), također na odgovarajući način trebaju primjenjivati Uredbu.

Prema odredbi članka 76. Zakona o sportu (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15 i 19/16 - ispravak), javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna lokalnih jedinica su programi odnosno aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značaja za jedinicu, programe javnih potreba u sportu donosi lokalna jedinica zajedno s godišnjim proračunom, sredstvima za zadovoljavanje javnih potreba u sportu raspolaže sportska zajednica, a sredstva za izvršenje programa lokalna jedinica prenosi na račun sportske zajednice.

Prema odredbi članka 9.a Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi (Narodne novine 47/90, 27/93 i 38/09), javne potrebe u kulturi, za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna lokalnih jedinica, jesu kulturne djelatnosti i poslovi, akcije i manifestacije u kulturi od interesa za županije, lokalne jedinice koje one programom utvrde kao svoje javne potrebe, kao i one koje su utvrđene posebnim zakonom, a osobito djelatnost i poslovi ustanova kulture, udruženja i drugih organizacija u kulturi, kao i pomaganje i poticanje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva te akcije i manifestacije u kulturi koje pridonose razvitku i promicanju kulturnog života. Program javnih potreba u kulturi donosi predstavničko tijelo lokalne jedinice na prijedlog župana, gradonačelnika ili načelnika zajedno s godišnjim proračunom.

Prema odredbama članka 20. do 23. Zakona o tehničkoj kulturi (Narodne novine 76/93, 11/94 i 38/09), javne potrebe u tehničkoj kulturi za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna jedinica lokalne samouprave su aktivnosti, poslovi i djelatnosti lokalnog značenja koje one utvrde kao svoje javne potrebe u vezi s djelovanjem zajednica i saveza tehničke kulture, koji se osnivaju za područje lokalne jedinice te udruga tehničke kulture. Program javnih potreba u tehničkoj kulturi donosi predstavničko tijelo lokalne jedinice na prijedlog župana, gradonačelnika ili načelnika, zajedno s godišnjim proračunom. Županija donosi program javnih potreba u tehničkoj kulturi od zajedničkog interesa za općine i gradove na njenom području, odnosno županiju kao cjelinu, usklađuje interese i poduzima aktivnosti radi ravnomjernog razvitka tehničke kulture općina i gradova na području županije i županije kao cjeline te utvrđuje odnose u financiranju tehničke kulture na području županije. Županija, odnosno Grad svojim programom javnih potreba osiguravaju sredstva za zajednice i saveze tehničke kulture koji su od interesa za županiju, odnosno Grad. Predstavničko tijelo lokalne jedinice propisuje kriterije i rokove za utvrđivanje programa javnih potreba i osiguravanje sredstava, način njihova raspoređivanja i dodjele te način praćenja njihova korištenja.

Prema odredbi članka 6. Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17 i 130/17), djelatnost socijalne skrbi obavljaju ustanove socijalne skrbi, uredi državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba, lokalne jedinice, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, pod uvjetima i na način propisan navedenim Zakonom, posebnim zakonima i provedbenim propisima. Veliki gradovi i gradovi sjedišta županija dužni su u svom proračunu osigurati sredstva za uslugu prehrane u pučkim kuhinjama, kao i pružanje usluga smještaja u prihvatilištima ili prenoćištima za beskućnike na način propisan navedenim Zakonom. Lokalne jedinice mogu osigurati sredstva za ostvarivanje novčanih naknada i socijalnih usluga stanovnicima na svom području u većem opsegu nego što je utvrđeno Zakonom, na način propisan njihovim općim aktom, ako u svom proračunu imaju za to osigurana sredstva.

Prema odredbama članka 8. i 9. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu (Narodne novine 71/10), utvrđene su javne ovlasti Crvenog križa. Osim poslova koje obavlja na temelju javnih ovlasti, Zakonom su utvrđene i druge djelatnosti koje obavlja u skladu s potrebama lokalne zajednice i osiguranim sredstvima. Odredbama Pravilnika o načinu i rokovima plaćanja sredstava iz prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za rad ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa (Narodne novine 18/11), utvrđena je obveza izdvajanja sredstava iz proračuna lokalnih jedinica za rad ustrojstvenih oblika društava Crvenog križa te rad i djelovanje Službe traženja koja djeluje pri ustrojstvenim oblicima društava Crvenog križa, osnovica za izračun postotaka izdvajanja i obveza nadzora lokalnih jedinica.

U proračunu lokalnih jedinica u kojima djeluju stanice Hrvatske gorske službe spašavanja, a prema odredbi članka 18. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja (Narodne novine 79/06 i 110/15), osiguravaju se i sredstva za financiranje redovite djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja. Predstavničko tijelo lokalne jedinice donosi program javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja, a stanica Hrvatske gorske službe spašavanja dužna je dostaviti lokalnoj jedinici godišnji program rada i podnijeti izvješće o utrošku sredstava.

Prema odredbama članka 43. Zakona o vatrogastvu (Narodne novine 106/99, 117/01, 36/02 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/03, 139/04 - pročišćeni tekst, 174/04, 38/09 i 80/10), u proračunima lokalnih jedinica osiguravaju se sredstva za financiranje redovne djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi općina, gradova i Grada Zagreba, sredstva za financiranje redovne djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih zajednica te za opremanje njezinih članica, osim za vatrogasne postrojbe u gospodarstvu. Sredstva za financiranje djelatnosti vatrogasnih zajednica županija i Grada Zagreba osiguravaju se u proračunu županija, odnosno Grada Zagreba, a sredstva za troškove intervencije vatrogasnih postrojbi koje interveniraju po nalogu županijskog vatrogasnog zapovjednika osiguravaju se u proračunu županije. Prema odredbama članka 45. spomenutog Zakona, lokalne jedinice uplaćuju sredstva na račun vatrogasnih zajednica ili dobrovoljnih vatrogasnih društava gdje nema vatrogasne zajednice.

Osim Uredbom, obveza kontrole trošenja prenesenih sredstava propisana je i drugim propisima. Tako je odredbom članka 54.a Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), propisano da su lokalne jedinice obvezne provjeriti zakonito i namjensko korištenje sredstava isplaćenih na temelju posebnih propisa. Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), za neprofitne organizacije koje ostvaruju sredstva iz javnih izvora propisana je obveza izvještavanja o potrošnji proračunskih sredstava. Sadržaj i rokovi dostave izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava utvrđeni su Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15 i 67/17). Nadalje, prema odredbi članka 34. Zakona o udrugama, udruge su obvezne najmanje jedanput godišnje o svom radu, opsegu, načinu stjecanja i korištenja sredstava izvještavati davatelja sredstava, a putem mrežne stranice ili na drugi odgovarajući način i širu javnost.

Prema Zakonu o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 139/10 i 19/14), uvedena je obveza čelnika lokalnih jedinica za davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti. Uredbom o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 78/11, 106/12, 130/13, 19/15 i 119/15) propisan je izgled i sadržaj izjave, postupak i rokovi sastavljanja i predaje izjave te način i rokovi izvještavanja Ministarstva financija o uočenim nepravilnostima po provedenim provjerama sadržaja izjave. Čelnik tijela daje Izjavu na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti koji su obveznici davanja Izjave dužni prethodno popuniti. Navedeni Upitnik, između ostalog, sadrži i podatke o kontroli trošenja sredstava donacija koji se odnose na praćenje i kontrolu namjenskog isplaćivanja donacija, pomoći i subvencije krajnjim korisnicima te njihovo korištenje, ugovore koji su podloga za isplate, provjerama na licu mjesta na odabranom uzorku kod onih krajnjih korisnika kojima su na godišnjoj razini izvršene isplate iznad 20.000,00 kn te izvješće krajnjeg korisnika o utrošku sredstava/realizaciji projekta.

Također, Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15) utvrđena je obveza javnog objavljivanja popisa korisnika i visine iznosa dodijeljenih potpora, bespovratnih sredstava i donacija iz proračuna.

Prema podacima iz Registra udruga Republike Hrvatske, u Gradu su na koncu listopada 2018. registrirane 12 333 udruge.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, ukupni prihodi i primici Grada iznosili su 6.872.763.990,00 kn u 2016., odnosno 6.940.332.803,00 kn u 2017., a ukupni rashodi i izdaci 6.934.103.586,00 kn u 2016., odnosno 7.325.309.652,00 kn u 2017. Od navedenih ukupnih rashoda i izdataka, rashodi za tekuće donacije su u 2016. iznosili 449.535.240,00 kn ili 6,5 %, a u 2017. su iznosili 448.682.242,00 kn ili 6,1 %.

Rashodi za tekuće donacije odnose se na prijenose neprofitnim organizacijama (organizacije civilnog društva, političke stranke, nezavisne liste) obuhvaćenim revizijom u iznosu 290.918.953,00 kn u 2016., odnosno 307.051.061,00 kn u 2017. i na druge prijenose u iznosu 158.616.287,00 kn za 2016., odnosno 141.631.181,00 kn za 2017. (najvećim dijelom se odnose na donacije vrtićima i školama u iznosu 95.752.145,00 kn u 2016., odnosno 95.639.169,00 kn u 2017.).

Prema Pravilniku o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18), donacije su tekući i/ili kapitalni prijenosi sredstava neprofitnim organizacijama te građanima i kućanstvima koji uključuju i prijenose u naravi, kao što su: hrana, odjeća, pokrivači, lijekovi koje država može davati različitim karitativnim i sličnim dobrotvornim organizacijama za daljnju distribuciju građanima i kućanstvima.

Prema Zakonu o udrugama, pod pojmom programi i projekti od interesa za opće dobro financirani putem tekućih donacija iz proračuna lokalnih jedinica podrazumijevaju se zaokruženi i tematski jasno određeni skupovi aktivnosti koje su u skladu s vrednotama propisanim Ustavom Republike Hrvatske te čije provođenje kroz dugoročni ili vremenski ograničeni rok djelovanja daje vidljivu dodanu društvenu vrijednost kojom se podiže kvaliteta života pojedinca i unaprjeđuje razvoj šire društvene zajednice.

Provoditelji aktivnosti su udruge te druge organizacije civilnog društva (zaklade i fundacije, strane zaklade i fundacije, vjerske zajednice, umjetničke organizacije, sindikati, udruge poslodavaca te privatne neprofitne ustanove), kada su prema Uredbi, u skladu s uvjetima javnog natječaja za financiranje programa i projekata, prihvatljivi prijavitelji, odnosno partneri.

Provoditelji aktivnosti mogu biti i turističke zajednice s obzirom na to da kao neprofitne organizacije na određeni način provode programe i projekte od interesa za opće dobro financirane putem tekućih donacija iz proračuna lokalnih jedinica kroz poticanje i organiziranje kulturnih, zabavnih, umjetničkih, sportskih i drugih manifestacija koje pridonose obogaćivanju turističke ponude, poticanje, organiziranje i provođenje akcija u cilju očuvanja turističkog prostora, unaprjeđivanja turističkog okružja i zaštite čovjekova okoliša te prirodne i kulturne baštine.

Revizijom su također obuhvaćeni i prijenosi sredstava političkim strankama i nezavisnim listama.

Prema odredbi članka 4. Uredbe, davatelj financijskih sredstava Uredu za udruge podnosi godišnji izvještaj o dodijeljenim financijskim sredstvima iz javnih izvora, provedenim postupcima i učincima financiranja programa i projekata. Izvještavanje se provodi putem internetske aplikacije u kojoj se popunjava Detaljno izvješće i Upitnik za procjenu usklađenosti postupaka dodjele sredstava udrugama i drugim organizacijama civilnog društva s Uredbom.

Ured za udruge na temelju dostavljenih podataka obveznika primjene Uredbe (tijela državne uprave, uredi i tijela Vlade Republike Hrvatske, druge javne institucije, lokalne jedinice, trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno lokalnih jedinica te druge pravne osobe koje dodjeljuju sredstva iz javnih izvora za projekte i programe udruga) izrađuje i Vladi Republike Hrvatske dostavlja godišnje Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora. Posljednje Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora sastavljeno je za 2016., a Vlada Republike Hrvatske ga je usvojila u kolovozu 2018.

Izvješće, pored ostalog, sadrži pregled sredstava dodijeljenih za programe i projekte organizacijama civilnog društva iz proračuna gradova prema općim područjima financiranja te prosječni udjel financiranja općih područja svih gradova u Republici Hrvatskoj.

Prema klasifikaciji djelatnosti udruga iz Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja Registra udruga Republike Hrvatske i Registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 4/15), utvrđeno je 17 općih područja financiranja i to socijalna djelatnost, kultura i umjetnost, sport, demokratska politička kultura, ljudska prava, obrazovanje, znanost i istraživanje, zaštita i spašavanje, održivi razvoj, zaštita zdravlja, tehnička kultura, branitelji i stradalnici, međunarodna suradnja, gospodarstvo, zaštita okoliša i prirode, duhovnost te hobistička djelatnost.

Grad je dostavio Uredu za udruge podatke o dodijeljenim sredstvima i provedenim postupcima u 2016., putem Informacijskog sustava. Također, dostavljen je Upitnik za procjenu usklađenosti postupaka dodjele sredstava udrugama i drugim organizacijama civilnog društva s Uredbom. Zbog radova na mrežnoj aplikaciji Ureda za udruge, Grad nije unosio podatke o dodijeljenim sredstvima i provedenim postupcima za 2017. te su navedeni podaci, za potrebe obavljanja revizije, dostavljeni Državnom uredu za reviziju.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro te političkih stranaka i nezavisnih lista iz proračuna Grada za 2016. i 2017., prema namjeni i načinu dodjeljivanja sredstava.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro te političkih stranaka i nezavisnih lista iz proračuna Grada za 2016. i 2017., prema namjeni i načinu dodjeljivanja sredstava

u kn

Redni broj	Namjena sredstava	Način dodjeljivanja	Ostvareni rashodi	
			2016.	2017.
	1	2	3	4
I.	Dodijeljena sredstava korisnicima na koje se primjenjuje Uredba (Detaljno izvješće Grada)	-	262.014.073,00	281.916.799,00
1.	Programi i projekti organizacija civilnog društva	Javni natječaj	67.008.221,00	71.084.380,00
2.	Provođenje programa javnih potreba u sportu	Izravno	164.107.042,00	169.811.888,00
3.	Provođenje programa javnih potreba u kulturi	Javni natječaj	21.433.605,00	30.525.200,00
4.	Provođenje programa javnih potreba u tehničkoj kulturi	Izravno	7.840.000,00	7.835.000,00
5.	Isključiva nadležnost	Izravno	1.199.127,00	933.102,00
6.	Izravno dodjeljivanje financijskih sredstava za nepredviđene događaje	Izravno	-	561.629,00
7.	Jednokratno dodjeljivanje sredstava za neplanirane aktivnosti (do 5.000,00 kn)	Izravno	19.828,00	6.600,00
8.	Drugo - financijska sredstva dodijeljena na drugi način koji nije predviđen Uredbom	Izravno	406.250,00	1.159.000,00
II.	Dodijeljena sredstva koja nisu iskazana u Detaljnom izvješću	-	23.011.500,00	19.282.262,00
III.	Dodjeljivanje sredstava korisnicima/aktivnostima na koje se ne primjenjuje Uredba	-	5.893.380,00	5.852.000,00
1.	Financiranje političkih stranaka i nezavisnih lista	Izravno	2.936.240,00	2.700.000,00
2.	Javna priznanja	-	2.957.140,00	3.152.000,00
Ukupno (I. + II. + III.)			290.918.953,00	307.051.061,00

Revizijom je utvrđeno da Grad u Detaljno izvješće o financiranju programa i projekata, koje dostavlja Uredu za udruge, za 2016. i 2017. nije unosi podatke o sredstvima dodijeljenim za obavljanje javnih ovlasti Gradskom društvu Crvenog križa Zagreb (dalje u tekstu: Crveni križ Zagreb), Vatrogasnoj zajednici Grada Zagreba (dalje u tekstu: Vatrogasna zajednica) i Gorskoj službi spašavanja Stanica Zagreb (dalje u tekstu: Gorska služba spašavanja), kojima je u 2016. ukupno dodijeljeno 18.660.000,00 kn, a u 2017. je dodijeljeno 19.282.262,00 kn. Također, u Detaljnom izvješću za 2016. nisu iskazana sredstva dodijeljena udrugama u okviru Programa javnih potreba u kulturi (kulturno-umjetnički amaterizam) u 2016. u iznosu 4.351.500,00 kn, dok su za 2017. iskazana.

Odredbama članka 2. Uredbe je propisano da su zadaci Ureda za udruge, između ostalog, izrada, sustavno praćenje, analiza i ocjena provedbe strateških programa za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva, priprema analize i izvješća za Vladu Republike Hrvatske o utrošku sredstava koja su, kao potpora programskim aktivnostima, osigurana i isplaćena udrugama iz državnog proračuna, drugih javnih izvora i fondova Europske unije te oblikovanje i vođenje javne baze podataka o dodijeljenim bespovratnim sredstvima za projekte i programe organizacija civilnog društva iz državnog proračuna i drugih javnih izvora.

Državni ured za reviziju predlaže u Detaljno izvješće, koje dostavlja Uredu za udruge, unositi podatke o svim sredstvima dodijeljenim za financiranje programa i projekata organizacija civilnog društva, u svrhu sustavnog praćenja, analize i ocjene provedbe strateških programa te vođenja cjelovite javne baze podataka o dodijeljenim bespovratnim sredstvima za projekte i programe organizacija civilnog društva iz državnog proračuna i drugih javnih izvora.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima Grada za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro prema općim područjima financiranja u 2016. i 2017., s udjelom financiranja u rashodima gradova Republike Hrvatske u 2016.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi Grada za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro prema općim područjima financiranja u 2016. i 2017., s udjelom financiranja u rashodima gradova Republike Hrvatske u 2016.

u kn

Redni broj	Opće područje financiranja	2016.		2017.		Gradovi RH u 2016., udjel u %*
		Ostvareni rashodi	Udjel u %	Ostvareni rashodi	Udjel u %	
1		2	3	4	5	6
1.	Sport	197.241.747,00	75,3	200.955.086,00	72,2	54,3
2.	Kultura i umjetnost	23.525.392,00	9,0	33.253.855,00	10,7	9,9
3.	Socijalna djelatnost	16.403.474,00	6,3	17.590.093,00	6,3	10,3
4.	Tehnička kultura	7.840.000,00	3,0	8.310.000,00	3,0	2,0
5.	Zaštita zdravlja	4.431.281,00	1,7	4.385.419,00	1,6	1,5
6.	Branitelji i stradalnici	3.281.024,00	1,3	3.212.274,00	1,2	2,3
7.	Obrazovanje, znanost i istraživanje	1.995.262,00	0,8	3.582.588,00	1,3	0,8
8.	Ljudska prava	1.600.450,00	0,6	2.063.723,00	0,7	0,6
9.	Gospodarstvo	1.600.368,00	0,6	2.533.780,00	0,9	0,7
10.	Demokratska politička kultura	1.003.000,00	0,4	2.927.408,00	1,0	0,3
11.	Zaštita okoliša i prirode	916.850,00	0,3	1.093.820,00	0,4	0,5
12.	Hobistička djelatnost	829.000,00	0,3	-	-	0,1
13.	Duhovnost	115.000,00	0,0	30.000,00	0,0	0,1
14.	Međunarodna suradnja	100.000,00	0,0	1.147.191,00	0,4	0,1
15.	Održivi razvoj	87.800,00	0,0	29.500,00	0,0	0,1
16.	Zaštita i spašavanje	55.425,00	0,0	802.062,00	0,3	15,9
17.	Druga područja	988.000,00	0,4	-	-	0,7
	Ukupno	262.014.073,00	100,0	281.916.799,00	100,0	100,0

* Podaci o udjelu u gradovima Republike Hrvatske za 2016. su iz izvješća Ureda za udruge o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora u 2016.

U 2016. se opća područja financiranja najvećim dijelom odnose na sport u iznosu 197.241.747,00 kn ili 75,3 %, kulturu i umjetnost u iznosu 23.525.392,00 kn ili 9,0 % te socijalnu djelatnost u iznosu 16.403.474,00 kn ili 6,3 %, odnosno ukupno 237.170.613,00 kn ili 90,5 % ostvarenih rashoda za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro.

U 2017. se opća područja financiranja najvećim dijelom odnose na sport u iznosu 200.955.086,00 kn ili 72,2 %, kulturu i umjetnost u iznosu 33.253.855,00 kn ili 10,7 % te socijalnu djelatnost u iznosu 17.590.093,00 kn ili 6,3 %, odnosno ukupno 251.799.034,00 kn ili 89,2 % ostvarenih rashoda financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro.

Planiranje programa i projekata

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava na temelju ciljeva i prioriteta definiranih u razvojnim strategijama i nacionalnim programima te drugim odgovarajućim strateškim dokumentima na nacionalnoj, odnosno lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini, u okviru svog djelokruga utvrđuje prioritete za dodjeljivanje financijskih sredstava programima i projektima i za to planira sredstva u proračunu, odnosno financijskom planu za narednu kalendarsku godinu. Davatelj financijskih sredstava pri financiranju programa i projekata obavezan je primjenjivati osnovne standarde planiranja i financiranja koji se odnose na utvrđivanje prioriteta područja za financiranje programa i projekata, financiranje na temelju javnog natječaja, izradu godišnjeg plana raspisivanja javnih natječaja i objavu na svojim mrežnim stranicama i mrežnim stranicama Ureda za udruge.

Gradska skupština Grada Zagreba donijela je u rujnu 2017. Razvojnu strategiju Grada za razdoblje do 2020. Navedena Strategija temeljni je strateški dokument politike regionalnog razvoja Grada, kojom su definirani ciljevi i prioriteti razvoja Grada. Strategija, između ostalog, sadrži podatke i analizu stanja društvene infrastrukture Grada s obzirom na to da djelokrug lokalnih jedinica obuhvaća i zadovoljavanje javnih potreba građana u društvenim djelatnostima za što se u proračunu Grada osiguravaju financijska sredstva. Također, javne ustanove zadovoljavaju određene javne potrebe građana.

Osnovni ciljevi navedene Strategije su, između ostalog, konkurentno gospodarstvo (razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja, razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude robe i usluga, održivi razvoj poljoprivrede i šumarstva), zaštita okoliša i održivo gospodarenje prirodnim resursima i energijom (zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša, održivo gospodarenje energijom), unapređivanje kvalitete življenja (socijalna integracija lokalnih zajednica, sigurnost i kvalitetno slobodno vrijeme), unapređivanje sustava upravljanja razvojem, unapređenje i promicanje ljudskih prava i razvoj civilnog društva. U Strategiji se daje pregled financijskih sredstava za provedbu aktivnosti, programa i projekata definiranih strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama.

Za stvaranje okruženja poticajnog za razvoj civilnog društva udruživanjem fizičkih i pravnih osoba radi ostvarivanja zajedničkih interesa i ciljeva na području Grada osnovane su brojne udruge iz područja socijalne djelatnosti i zaštite zdravlja, brige o djeci, mladima i obrazovanju, kulture i umjetnosti, sporta, zaštite i spašavanja, gospodarstva, zaštite prirode i okoliša, poljoprivrede, udruge proizašlih iz Domovinskog rata te drugih područja.

U lipnju 2015. donesen je Pravilnik o financiranju udruga iz proračuna Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 12/15) te izmjene i dopune navedenog Pravilnika u studenome 2015., veljači 2016. i ožujku 2018. Navedenim Pravilnikom utvrđeni su uvjeti, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava proračuna Grada udrugama u cilju provedbe aktivnosti od interesa za opće dobro, a kojima se ispunjavaju ciljevi i prioriteti definirani strateškim i planskim dokumentima Grada. Odredbe navedenog Pravilnika koje se odnose na udruge, na odgovarajući se način primjenjuju i u odnosu na druge organizacije civilnog društva, kada su one, u skladu s uvjetima javnog natječaja ili javnog poziva za financiranje programa i projekata, prihvatljivi prijavitelji, odnosno partneri.

Područja od interesa za Grad određena su navedenim Pravilnikom, a to su: zaštita potrošača, promicanje ljudskih prava, mladi ili udruge za mlade, zaštita životinja, poljoprivreda, šumarstvo i lovstvo, zaštita i spašavanje, održiva energetska politika te suzbijanje posljedica klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama, zaštita okoliša i održivog razvoja, europske integracije i fondovi Europske unije, međugradska i međunarodna suradnja, branitelji iz Domovinskog rata i njihove obitelji, borci II. svjetskog rata i civilni invalidi rata, područje od socijalnog i humanitarnog značenja, pružanje socijalnih usluga, prevencija neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži, područje od socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom, zaštita zdravlja, obrazovanje, predškolski odgoj sport, kultura i tehnička kultura (koji nisu obuhvaćeni financiranjem na temelju posebnog propisa o financiranju javnih potreba), promicanje poduzetništva i obrta, promocija inovatorstva na hrvatskom i međunarodnom tržištu i razvoj turizma.

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava obavezan je sustavno izgrađivati sposobnosti, posebna znanja i vještine svojih zaposlenika koji rade na poslovima dodjele financijskih sredstava, ugovaranju i praćenju provedbe programa i projekata. Grad je edukaciju zaposlenika, koji rade na poslovima dodjeljivanja financijskih sredstava te ugovaranju i praćenju provedbe programa i projekata, proveo 2015., kada je donesen novi Zakon o udrugama i Uredba. Grad je tijekom 2016. i 2017. proveo edukaciju nekoliko zaposlenika, dok druge edukacije, s ciljem sustavnog izgrađivanja sposobnosti, posebnih znanja i vještina zaposlenika koji rade na poslovima dodjeljivanja financijskih sredstava te ugovaranju i praćenju provedbe programa i projekata od javnog interesa, nije provodio.

Tijekom obavljanja revizije, uočeni su određeni propusti, koji su boljom edukacijom zaposlenika mogli biti otklonjeni.

Državni ured za reviziju nalaže sustavno izgrađivati sposobnosti, posebna znanja i vještine zaposlenika koji rade na poslovima dodjele financijskih sredstava, ugovaranju i praćenju provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro, u skladu s odredbama Uredbe. Predlaže u suradnji s Uredom za udruge, provesti edukaciju zaposlenika koji izravno rade na poslovima dodjele financijskih sredstava udrugama i kontrole namjenskog korištenja sredstava.

Grad je u 2016. imao troškove u vezi s objavljivanjem javnih natječaja u iznosu 35.826,00 kn, naknade članovima stručnih tijela za ocjenjivanje u iznosu 99.660,00 kn, dok za održavanje seminara/radionica za prijavitelje na javne natječaje nije imao troškova.

Planiranje programa i projekata od interesa za opće dobro obuhvaća planiranje programa i projekata za dodjeljivanje sredstava putem javnog natječaja, dodjeljivanje sredstava bez objavljivanja javnog natječaja te za aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba.

- Planiranje programa i projekata za dodjeljivanje sredstava putem javnog natječaja

Planiranje programa i projekata od interesa za opće dobro putem javnog natječaja provodi se donošenjem godišnjeg plana raspisivanja javnih natječaja i poziva. Osim donošenja navedenog godišnjeg plana, propisima iz pojedinih područja utvrđena je obveza donošenja programa javnih potreba. To se, prije svega, odnosi na područje kulture, sporta i tehničke kulture. Stoga je Grad za 2016. i 2017. donio programe javnih potreba za navedena područja.

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava u roku 30 dana od dana usvajanja proračuna lokalne jedinice za sljedeću kalendarsku godinu, izrađuje i na svojim mrežnim stranicama ili na drugi prikladan način objavljuje godišnji plan raspisivanja javnih natječaja. Godišnji plan javnih natječaja sadrži podatke o davatelju financijskih sredstava, području, nazivu i planiranom vremenu objave javnog natječaja, ukupnom iznosu raspoloživih sredstava, rasponu sredstava namijenjenom za financiranje pojedinog programa, odnosno projekta, očekivanom broju programa i projekata koji će se ugovoriti za financiranje i, ovisno o vrsti javnog natječaja, druge podatke.

Grad je za 2016. i 2017. izradio Godišnji plan raspisivanja javnih natječaja i javnih poziva iz proračuna Grada. Godišnji planovi sadrže propisane podatke, izrađeni su u propisanom roku i objavljeni na mrežnim stranicama Grada. Planom javnih natječaja za 2016. planirano je provođenje 16 javnih natječaja za prijavu programa, projekata i manifestacija u ukupnom iznosu 62.257.600,00 kn, a za 2017. je planirano 17 javnih natječaja u ukupnom iznosu 67.552.500,00 kn.

Za provedbu programa javnih potreba u tehničkoj kulturi, Grad je u proračunu za 2016. planirao 7.888.000,00 kn, a za 2017. je planirao 7.890.000,00 kn. Sustav tehničke kulture u Gradu čini 13 granskih saveza i jedna zajednica tehničke kulture s više od 150 udruga. Gradonačelnik svake godine odlučuje o raspisivanju i objavi javnog poziva za predlaganje programa na temelju kojih će se utvrditi Program javnih potreba Grada u tehničkoj kulturi za iduću godinu. Navedenim Programom javnih potreba financiraju se najvećim dijelom programi postojećih granskih saveza te manjim dijelom udruga.

Za financiranje javnih potreba u kulturi, Grad je donio Strategiju kulturnog i kreativnog razvitka Grada 2015. - 2022. Izrada Strategije uključivala je preliminarno istraživanje i analize trenutnog stanja, utvrđivanje ciljeva i pokazatelja, pisanje strateškog dokumenta te promociju Strategije i njezine vrijednosti za Grad. Provedena je analiza pravne regulative, savjetovanja s predstavnicima nadležnih gradskih upravnih tijela te s članovima vijeća pojedinih djelatnosti u kulturi, provedene su fokus grupe s predstavnicima pojedinog kulturnog sektora, s predstavnicima gradskih ustanova i drugih organizacija u kulturi te su provedene analize putem upitnika građanima i organizacijama u kulturi. Rezultati istraživanja ukazali su na pozitivne aspekte kulture i umjetnosti Grada, ali i na razvojne prepreke te su definirani opći i posebni ciljevi navedene Strategije. Na temelju navedene Strategije, u skladu s odredbama Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi, Zakona o kulturnim vijećima, Odluke o osnivanju kulturnih vijeća i Kriterija za utvrđivanje programa javnih potreba u kulturi Grada, Gradska skupština Grada donijela je Program javnih potreba u kulturi. Navedenim Programom financirani su programi koje provode ustanove (javne ustanove u kulturi kojima je osnivač Grad, gradska ustanova Zagreb film, Pogon-Zagrebački centar za nezavisnu kulturu i mlade, Galerija Klovićevi dvori te Hrvatsko narodno kazalište) i programi nezavisne produkcije (razne umjetničke i druge udruge, društva te institucije s područja kulture, a obuhvaćaju projekte koji nisu organizirani radom ustanova). Projekti nezavisne produkcije provode se kroz 11 aktivnosti, a odnose se na knjižničnu, muzejsku, kazališnu, glazbenu, likovnu i filmsku djelatnost, izdavaštvo, kulturno-umjetnički amaterizam, centre za kulturu, inovativne umjetničke i kulturne prakse te međunarodnu, međuzupanijsku i međugradsku suradnju. Postupak utvrđivanja kulturnih programa od interesa za Grad i njihovo uvrštavanje u Program javnih potreba u kulturi provodi se javnim pozivom. Programe razmatra i vrednuje nadležan gradski ured, na temelju stručne podloge i mišljenja kulturnih vijeća kao stručnih savjetodavnih tijela. Programi se vrednuju na temelju općih i posebnih kriterija propisanih Kriterijima za utvrđivanje programa javnih potreba u kulturi. Kriteriji se utvrđuju za svaku djelatnost, odnosno područje kulture.

Grad je za 2016. i 2017. planirao dio sredstava za tekuće donacije iz proračunske zalihe. Utrošak sredstava proračunske zalihe ostvaruje se putem gradskih ureda, ovisno o prirodi troška, odnosno programskom području. Sredstva proračunske zalihe planirana su za 2016. i 2017. u godišnjem iznosu po 5.000.000,00 kn, a ostvareni su rashodi za tekuće donacije u 2016. u iznosu 3.348.567,00 kn, a u 2017. u iznosu 3.278.891,00 kn. Grad je navedenim sredstvima, između ostalog, financirao obilježavanje godišnjih manifestacija, organizacije obljetnica udruga i slično. Prema odredbama članka 56. Zakona o proračunu, proračunska zaliha se koristi za nepredviđene namjene, za koje u proračunu nisu osigurana sredstva ili za namjene za koje se tijekom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva, jer ih pri planiranju proračuna nije bilo moguće predvidjeti. Proračunska zaliha se koristi za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja i drugih nepredvidivih nesreća te za druge nepredviđene rashode tijekom godine. S obzirom na navedeno, sredstva proračunske zalihe nisu mogla biti korištena za ostvarivanje programskih aktivnosti udruga, već su trebala biti planirana i ostvarivana u okviru rashoda za tekuće donacije.

Državni ured za reviziju nalaže proračunsku zalihu koristiti za namjene propisane odredbama Zakona o proračunu, a rashode za ostvarivanje programskih aktivnosti udruga planirati i ostvarivati u okviru rashoda za tekuće donacije.

- Planiranje programa i projekata za dodjeljivanje sredstava bez objavljivanja javnog natječaja

Planiranje programa i projekata od interesa za opće dobro za dodjeljivanje sredstava bez objavljivanja javnog natječaja obuhvaća planiranje sredstava za provođenje programa javnih potreba, za provođenje javnih ovlasti, odnosno dodjeljivanje sredstava prema isključivoj nadležnosti korisnika sredstava.

Za provedbu Programa javnih potreba u sportu, Grad je u proračunu za 2016. planirao 150.000.000,00 kn te za velike sportske priredbe 21.002.000,00 kn, odnosno ukupno 171.002.000,00 kn, dok je za 2017. za provedbu Programa javnih potreba u sportu planirao 150.452.000,00 kn te za velike sportske priredbe 24.920.000,00 kn, odnosno ukupno 174.920.000,00 kn. Prema odredbi Zakona o sportu, Sportski savez je predlagatelj Programa javnih potreba u sportu Grada. Grad je u suradnji sa Sportskim savezom za 2016. i 2017. planirao jednaka programska područja za provedbu Programa javnih potreba u sportu. Za programe koje provodi Sportski savez, Planom za 2017. predviđena su sredstva u iznosu 93.149.000,00 kn, od čega za stručni rad 33.775.931,00 kn, organizaciju i natjecanja 24.240.636,00 kn, troškove rada Sportskog saveza i gradskih sportskih saveza 16.578.433,00 kn, redovni program 16.574.000,00 kn te za sportske priredbe od gradskog značaja 1.980.000,00 kn. Za programe koje provodi nadležan gradski ured, Planom za 2017. predviđena su sredstva u iznosu 82.223.000,00 kn, od čega za programsko korištenje sportskih objekata 27.452.000,00 kn, velike sportske priredbe 24.920.000,00 kn, klubove nositelje kvalitete 21.820.000,00 kn, sport osoba s invaliditetom i sport gluhih 2.825.600,00 kn, školski i sveučilišni sport 2.702.000,00 kn, poticanje sportske rekreacije 1.503.400,00 kn te za druge nepredviđene izdatke 1.000.000,00 kn.

Ciljevi donošenja Programa javnih potreba u sportu Grada su ulaganje u razvoj mlađih sportaša, kao uvjet daljnjeg napretka, odnosno očuvanja dostignute razine kvalitete sporta, vrhunske sportske kvalitete koja potiče razvoj sporta i doprinosi ugledu Grada te poticanje uključivanja u sport što većeg broja građana, osobito djece i mladeži. Ostvarenje ciljeva, u koje je uključena skrb o sportskim objektima, postiže se programskim kriterijima.

Kriteriji osiguravaju potporu onim dijelovima sporta koji su prisutniji u promicanju gradskog i nacionalnog sporta, ali se ne zanemaruje stvaranje kvalitativne osnove kao temelj buduće kvalitete sporta. Programom je utvrđena obveza namjenskog trošenja sredstava, obveza zaključivanja ugovora o međusobnim pravima i obvezama i odgovornost Grada i Sportskog saveza, obveza raspisivanja javnog poziva za dodjeljivanje sredstava te podnošenje godišnjeg izvještaja. U okviru Sportskog saveza, kao krovne organizacije, objedinjuje se djelovanje 70 gradskih sportskih saveza od čega 64 redovne, četiri pridružene i dvije privremene članice te 1 189 sportskih klubova, odnosno više od 50 000 registriranih aktivnih sportaša pri gradskim savezima. Uz navedeno, u školskim i međuškolskim natjecanjima obuhvaćeno je oko 6 000 učenika te 4 070 studenata. U Gradu djeluju i 43 sportska kluba za osobe s invaliditetom, u kojima trenira 1 052 aktivna sportaša te 16 sportskih udruga s 380 gluhih i nagluhih sportaša.

Za provođenje javnih ovlasti Grad je za 2016. i 2017. planirao donacije Crvenom križu Zagreb po 5.000.000,00 kn, za svaku godinu. Gradska skupština Grada donijela je planove razvoja sustava civilne zaštite za 2016. i 2017. te Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Grada od 2016. do 2019. Programom rada za 2016. i 2017. utvrđeni su ciljevi: razvoj i unapređenje zdravlja, zdravstvenog i humanitarnog odgoja, prevencija bolesti te podizanje zdravstvene kvalitete građana, razvoj i unapređenje socijalne skrbi, solidarnosti i humanosti te razvoj volonterstva, rada s mladima te djelovanja u kriznim situacijama. Za provođenje javnih ovlasti Grad je za 2016. i 2017. planirao donacije Vatrogasnoj zajednici po 13.000.000,00 kn, za svaku godinu. Na temelju Zakona o vatrogastvu, Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i Plana zaštite od požara Grada, praćenja rada članica, njihovih prijedloga programa rada i financijskih planova za prethodnu godinu te izvješća o utrošku sredstava, Vatrogasna zajednica je izradila prijedlog Programa rada za 2016. i 2017. Programom su utvrđeni ciljevi: aktivno uključivanje u sve djelatnosti u vezi sa zaštitom od požara i vatrogastvom na području Grada, uključivanje u ostvarenje Programa aktivnosti zaštite od požara, provedba Procjene ugroženosti i sudjelovanje u izradi Plana zaštite od požara, osposobljavanje članica (dobrovoljnih vatrogasnih društava) za djelovanje kod prirodnih i elementarnih nesreća, osposobljavanje i obuku vatrogasaca za operativnu spremnost, nabavu vatrogasnih vozila i druge opreme za vatrogastvo, okupljanje i osposobljavanje vatrogasne mladeži, osiguranje interventne spremnosti i opstojnosti članica i druge ciljeve.

Planski dokumenti Crvenog križa Zagreb ne sadrže financijske podatke o potrebnim sredstvima za ostvarenje aktivnosti te pokazatelje uspješnosti čime bi se omogućilo mjerenje učinka predloženih aktivnosti. Za ostvarivanje planiranih aktivnosti, u Programu rada nisu navedeni rashodi za njihovo ostvarivanje te izvori financiranja, odnosno Program rada nije povezan s financijskim planom.

Državni ured za reviziju predlaže u planskim dokumentima, u suradnji s Crvenim križem Zagreb, utvrditi potrebna sredstva za aktivnosti predviđene programima i projektima te pokazatelje uspješnosti, kako bi se omogućilo mjerenje učinka predloženih aktivnosti. Predlaže u Programu rada za pojedinu godinu iskazati rashode i izvore financiranja za ostvarivanje planiranih aktivnosti radi usporedbe s financijskim planom.

Za provođenje javnih ovlasti, Grad je u proračunu za 2016. i 2017. planirao donacije Gorskoj službi spašavanja po 660.000,00 kn, za svaku godinu. Gradska skupština Grada donijela je Program javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja - Stanica Zagreb, Program aktivnosti Hrvatske gorske službe spašavanja - Stanica zagreb te financijski plan za 2016 i 2017., kojima su utvrđeni troškovi po aktivnostima.

Dodjeljivanje financijskih sredstava

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava pri financiranju programa i projekta obvezan je primjenjivati osnovne standarde provedbe financiranja koji se odnose na obvezu provođenja javnog natječaja i propisanih postupaka u provedbi natječaja, pripremu natječajne dokumentacije, poštivanje pravila nepristranosti i povjerljivosti, javne objave rezultata javnog natječaja, podnošenje prigovora, zaključivanje ugovora o financiranju, postupanje u vezi s izbjegavanjem dvostrukog financiranja te druge postupke.

Financijska sredstva se korisnicima dodjeljuju putem javnog natječaja, bez objavljivanja javnog natječaja te dodjeljivanjem sredstava za aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba. Financijska sredstva za provođenje programa javnih potreba, koji su propisani posebnim zakonima, dodjeljuju se korisnicima na temelju provedenog javnog natječaja ili izravnim dodjeljivanjem sredstava.

- Dodjeljivanje financijskih sredstava putem javnog natječaja

Prema Uredbi, financiranje programa i projekata provodi se putem javnog natječaja. Osim za financiranje programa i projekata, javni natječaj se objavljuje za financiranje, odnosno sufinanciranje podrške institucionalnom, organizacijskom i programskom razvoju udruga, programa javnih potreba koje provode udruge i koji su u pojedinim područjima propisani posebnim zakonima, rada udruga pružatelja socijalnih usluga putem socijalnog ugovaranja, obveznog doprinosa korisnika financiranja za provedbu programa i projekata ugovorenih iz fondova Europske unije i inozemnih javnih izvora te za dodjelu nefinancijske podrške u pravima, pokretinama i nekretninama namijenjene udrugama koje provode programe i projekte.

Dokumentaciju za provedbu javnog natječaja (dalje u tekstu: natječajna dokumentacija) utvrđuje čelnik davatelja financijskih sredstava odlukom o načinu raspodjele raspoloživih sredstava namijenjenih financiranju programa i projekata koje u određenom području provode udruge. Natječajna dokumentacija obuhvaća temeljni dokument za raspisivanje i provedbu javnog natječaja, tekst javnog natječaja, upute za prijavitelje, obrasce za prijavu programa ili projekta, popis priloga koje je potrebno priložiti uz prijavu, obrazac za ocjenu kvalitete/vrijednosti programa ili projekta, obrazac izjave o nepostojanju dvostrukog financiranja, obrazac ugovora o financiranju programa ili projekta te obrasce za izvještavanje.

Grad je nakon usvajanja proračuna za 2016. i 2017. te donošenja godišnjih planova raspisivanja javnih natječaja, u 2016. objavio 23, a u 2017. je objavio 24 javna natječaja za financiranje programa, projekata i manifestacija. Javni natječaji su objavljeni na mrežnim stranicama Grada istovremeno za sva područja te su bili otvoreni za prijavu programa ili projekta najmanje 30 dana od dana javnog objavljivanja.

Od 2017. se, također, provodi sufinanciranje provedbe projekata udruga ugovorenih iz programa i fondova Europske unije, zbog čega je u 2017. objavljen javni poziv za sufinanciranje provedbe projekata udruga ugovorenih iz programa i fondova Europske unije za 2017., i to za šest područja i prioriteta sufinanciranja: područje kulture, područje branitelja, unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom, socijalnu zaštitu, zaštite zdravlja te područje sustava civilne zaštite. Isti javni poziv planiran je i u okviru Godišnjeg plana raspisivanja natječaja i javnog poziva za 2017., a sredstva su planirana u financijskim planovima pet nadležnih gradskih ureda.

U 2017. su zaprimljene prijave na javni poziv za sufinanciranje provedbe projekata udruga ugovorenih iz programa i fondova Europske unije za područje i prioritete kulture, unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom te socijalnu zaštitu, odnosno ukupno 20 prijava projekata, dok za preostala tri područja i prioriteta nisu zaprimljene prijave.

Grad je u 2016. i 2017. financirao jednaka programska područja. Financirani su programi javnih potreba u sportu, kulturi i tehničkoj kulturi te drugi programi na temelju javnih natječaja.

U području javnih potreba u sportu, koja se financiraju putem Sportskog saveza, financirana su tri programska područja i to zajednički programi sporta (rad Sportskog saveza, skrb o perspektivnim sportašima, stipendije sportaša, međunarodna i domaća natjecanja), treniranje i natjecanje sportaša te sportske priredbe gradskog značaja, dok je putem nadležnog gradskog ureda financirano sedam programskih područja i to školski i sveučilišni sport, poticanje sportske rekreacije, sport osoba s invaliditetom i sport gluhih, klubovi nositelji kvalitete te programsko korištenje sportskih objekata.

U području javnih potreba u kulturi financirani su programi nezavisne produkcije i to iz područja knjižnične djelatnosti, izdavaštva, muzejske, kazališne, glazbene, likovne i filmske djelatnosti, kulturno-umjetničkog amaterizma, inovativne umjetničke i kulturne prakse te međunarodne, međužupanijske i međugradske suradnje. U području tehničke kulture financirani su programi putem Zajednice tehničke kulture, 13 granskih saveza i 13 samostalnih udruga (izvan granskih saveza).

U području branitelja financirani su programi i projekti branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji, boraca II. svjetskog rata i civilnih invalida rata.

U području zdravstvene zaštite i socijalne skrbi financirano je pet programa i to iz područja zaštite zdravlja, prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži, pružanja socijalne usluge privremenog smještaja, socijalnog i humanitarnog značenja te socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom.

U području gospodarstva i energetike financirana su dva programa i to iz područja zaštite potrošača, promicanja poduzetništva i obrta, promocije inovatorstva na hrvatskom i međunarodnom tržištu i razvoja turizma, iz područja održive energetske politike, suzbijanja posljedica klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama te zaštite okoliša i održivog razvoja.

Također, financirani su programi i projekti udruga iz područja zaštite životinja, poljoprivrede, šumarstva i lovstva, iz područja civilne zaštite, iz područja europskih integracija i fondova, iz područja mladih ili udruga za mlade, zaštite ljudskih prava te međugradske i međunarodne suradnje.

U tablici broj 4 daju se podaci o broju i vrijednosti programa ili projekata u 2016. i 2017., po područjima u kojima su provedeni javni natječaji.

Tablica broj 4

Broj i vrijednost programa ili projekata u 2016. i 2017.,
po područjima u kojima su provedeni javni natječaji

u kn

Redni broj	Područje financiranja	Ostvareno			
		2016.		2017.	
		Broj programa*	Iznos	Broj programa*	Iznos
1	2	3	4	5	
1.	Javne potrebe u sportu Grada - natječaj objavili Grad i Sportski savez	202	164.107.042,00	141	169.811.888,00
2.	Vrhunski sport	14	29.999.700,00	34	30.000.000,00
3.	Javne potrebe u kulturi	436	21.433.605,00	698	30.525.200,00
4.	Jednokratne financijske potpore udrugama	578	16.250.578,00	616	19.085.757,00
5.	Javne potrebe u tehničkoj kulturi	1 060	7.840.000,00	789	7.835.000,00
6.	Socijalni i humanitarni značaj	135	3.345.000,00	135	3.239.183,00
7.	Socijalne usluge privremenog smještaja	4	3.200.000,00	4	3.200.000,00
8.	Prevenција neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži	155	2.833.000,00	153	2.678.160,00
9.	Unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom	107	2.550.000,00	98	2.350.000,00
10.	Zaštita zdravlja	141	1.940.000,00	162	2.700.000,00
11.	Udruge mladih ili udruge za mlade	145	1.884.000,00	189	2.603.000,00
12.	Branitelji iz Domovinskog rata i njihove obitelji, borci II. svjetskog rata i civilni invalidi rata	82	1.400.000,00	101	1.469.700,00
13.	Zaštita životinja, poljoprivrede, šumarstva i lovstva	33	800.000,00	32	840.000,00
14.	Izviđačke udruge/zajednica izviđačkih udruga	20	760.000,00	19	750.000,00
15.	Sufinanciranje proizvodnje i objave programskih sadržaja u elektroničkim publikacijama	19	610.000,00	17	435.000,00
16.	Sufinanciranje provedbe projekata udruga ugovorenih iz programa i fondova Europske unije	-	-	10	336.900,00
17.	Lovozakupnine i sredstva za unapređenje lovnog gospodarstva u lovištima te zaštita divljači	17	594.796,00	34	773.180,00
18.	Europske integracije i fondovi Europske unije	11	281.800,00	9	253.500,00
19.	Promicanje ljudskih prava	20	240.000,00	13	250.000,00
20.	Zaštita potrošača	5	134.000,00	12	195.000,00
21.	Projektno savjetovanje potrošača	1	100.000,00	1	100.000,00
22.	Zaštita okoliša i održivi razvoj	8	80.000,00	10	100.000,00
23.	Održiva energetska politika te suzbijanje posljedica klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama	4	55.600,00	10	100.000,00
24.	Sustav civilne zaštite	2	55.425,00	2	60.000,00
Ukupno		3 199	260.189.687,00	3 289	279.691.468,00

*Broj programa obuhvaća broj programa, projekata i manifestacija

Dokumentacija za provedbu javnih natječaja, objavljena na mrežnoj stranici Grada, sadrži Pravilnik o financiranju udruga iz proračuna Grada, godišnji program financiranja za određeno područje, tekst javnog natječaja, upute za prijavitelje, obrasce za prijavu na javni natječaj i popis priloga koje treba priložiti uz prijavu (obrazac prijave na javni natječaj s opisom programa, projekta ili aktivnosti, obrazac proračuna programa/troškovnik, obrazac izjave o nepostojanju dvostrukog financiranja, obrazac izjave o partnerstvu, obrazac životopisa voditelja programa ili projekta). Također, uz objavu javnog natječaja objavljuju se obvezni obrasci koji se ne prilažu prijavi na javni natječaj, nego se ispunjavaju nakon odluke o dodjeli sredstava, a to su obrazac ugovora o financiranju programa ili projekta, obrazac ocjene kvalitete, vrijednosti programa ili projekta te obrazac izvještaja o izvršenju programa ili projekta (financijsko i opisno izvješće) i obrazac za ocjenu kvalitete/vrijednosti programa ili projekta (obrazac procjene s bodovanjem prema kriterijima).

Tekst pojedinog javnog natječaja sadrži predmet natječaja, prioritete financiranja, ukupno planiranu vrijednost natječaja, najmanji i najveći iznos sredstava koji se može prijaviti i ugovoriti po pojedinom projektu, uvjete za prijavu na natječaj prema Uredbi i Pravilniku o financiranju udruga iz proračuna Grada, popis potrebne dokumentacije, rok i mjesto podnošenja prijave, mjerila za ocjenjivanje i način procjene programa/projekta i drugo.

Grad provodi postupke javnih natječaja putem gradskih ureda nadležnih za pojedino programsko (prioritetno) područje. Prema Uredbi, tijela za pripremu i provedbu natječaja su, osim nadležne ustrojstvene jedinice, jedno ili više povjerenstava za pripremu, odnosno provedbu pojedinih postupaka u provedbi natječaja osnovanih na temelju odluke davatelja financijskih sredstva.

Za svako programsko područje donesene su odluke o imenovanju povjerenstva za provjeru ispunjavanja propisanih uvjeta natječaja. Navedeno povjerenstvo ima predsjednika i četiri člana koji su predstavnici gradskih ureda nadležnih za pojedino područje. Povjerenstvo donosi odluku na temelju koje se prijave upućuju u daljnju proceduru, odnosno stručno ocjenjivanje ili se odbijaju zbog neispunjavanja propisanih uvjeta natječaja.

Također su imenovana povjerenstva za ocjenjivanje prijavljenih programa i projekata. Povjerenstvo ima predsjednika i šest članova koji se imenuju iz redova predstavnika Grada, znanstvenih i stručnih institucija, nezavisnih stručnjaka i predstavnika organizacija civilnog društva.

Članovi navedenih povjerenstava potpisivali su izjave o nepristranosti i povjerljivosti, kojom se potvrđuje da se niti oni niti članovi njihovih obitelji ne nalaze u sukobu interesa, da nemaju osobnih interesa kojima mogu utjecati na nepristranost rada povjerenstva te da će postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano, čuvajući povjerljivost podataka i informacija.

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava, prije isteka roka za prijavu potencijalnim prijaviteljima pruža podršku u vidu javne objave odgovora na pitanja i/ili pripremnih radionica za izradu projektnih prijava. Nadležni gradski uredi su na pitanja prijavitelja odgovarali putem elektroničke pošte, dok su pojedini gradski uredi izdali brošuru s pitanjima i odgovorima te izradile prezentacije za prijavitelje.

Prema Uredbi, ocjenjivanje prijava pristiglih na natječaj za financiranje programa ili projekata udruga obavlja se prema jedinstvenom nizu kriterija (pitanja) koje određuje davatelj financijskih sredstava za svaki natječaj ili programsko područje u okviru jednog natječaja, vodeći računa o uvjetima koji su natječajem propisani. Uredbom su utvrđeni osnovni kriteriji za procjenjivanje programa ili projekata te područja koja davatelj sredstava može koristiti.

Grad utvrđuje kriterije za procjenu programa/projekata godišnjim programom javnih natječaja, za svako prioritarno područje financiranja. Osnovni kriteriji za procjenu programa/projekata su procjena usklađenosti ciljeva programa/projekta s ciljevima i prioritarnim područjima strateških dokumenata razvoja sektora u kojem se projekt provodi, kvaliteta i sadržajna inovativnost prijavljenog programa/projekta, kvaliteta dosadašnjeg rada, uspjesi i iskustvo u provođenju programa/projekta, neposredna društvena korist za lokalnu zajednicu te doprinos razvoju civilnog društva, financijska, organizacijska i stručna sposobnost za provedbu programa/projekta, realan odnos troškova i očekivanih rezultata programa/projekta, procjena proračuna programa/projekta, održivost programa/projekta te reference u provođenju programa/projekata Europske unije. Gradski uredi za područja iz svoje nadležnosti utvrđuju posebne kriterije za odabir programa/projekata, ovisno o aktivnosti unutar prioritarnog područja financiranja.

Povjerenstvo za ocjenjivanje prijavljenih programa i projekata procjenjuje program/projekt prema navedenim kriterijima i to bodovanjem pojedinog kriterija od 0 do najviše 50 bodova. Ako dvije ili više udruga za prijavljeni program/projekt ostvare jednak broj bodova, prednost u ostvarivanju financijske potpore imaju udruge koje su prethodno uspješno realizirale programe/projekte Europske unije, odnosno koristile financijsku potporu iz proračuna Europske unije ili državnog proračuna, iz odgovarajućeg područja.

Revizijom je utvrđeno da su programi za pojedina prioritarna područja izrađeni na istovjetan način. Sadrže uvod, ciljeve i prioritete financiranja, strateške dokumente, opis postupka financiranja, kriterije za procjenu programa/projekta te se navodi da su sredstva osigurana u proračunu Grada, odnosno nadležnog gradskog ureda.

Pojedini gradski uredi za područja iz svoje nadležnosti utvrđuju posebne kriterije za odabir programa/projekata, ovisno o aktivnosti unutar prioritarnog područja financiranja.

Grad, uz svaki program javnog natječaja za pojedino prioritarno područje, objavljuje obrazac Ocjena kvalitete/vrijednosti programa/projekta prijavljenog na javni natječaj. U navedenom obrascu utvrđuje da se prve podgrupe pitanja boduju s 0 do 5 bodova, što nije navedeno u objavljenom programu natječaja. Popis kriterija koji se ocjenjuju u navedenom obrascu, u većini gradskih ureda, nije jednak kriterijima objavljenim u Programu javnog natječaja. Primjerice, kod pojedinih gradskih ureda navedeni obrazac ne sadrži kriterij procjene usklađenosti ciljeva programa i projekta s ciljevima i prioritarnim područjima strateških dokumenata razvoja sektora u kojem se projekt provodi, odnosno navedeni kriterij je podkriterij unutar kriterija Neposredna društvena korist za lokalnu zajednicu. Također, u pojedinim slučajevima je podkriterij, da su ciljevi programa/projekta jasno definirani i u skladu s ciljevima iz propisa i gradskih programa te da se aktivnostima programa/projekta ostvaruju ciljevi i provode mjere iz gradskih programa za koje je projekt prijavljen, ocijenjen s 0 bodova, a na koncu je projekt ocijenjen zadovoljavajućim za dodjelu sredstava, što je jedno s drugim u suprotnosti, odnosno spomenuti podkriterij je preduvjet da bi se program/projekt realizirao.

Nadalje, u programu pojedinih javnih natječaja se određeni kriterij naziva Procjena proračuna programa i projekta, a u obrascu Ocjena kvalitete/vrijednosti programa/projekta se naziva Visina udjela vlastitih sredstava i sredstava iz drugih izvora u provedbi prijavljenog programa/projekta, dok u nekim programima i obrascu nema navedenog kriterija. U programima javnih natječaja je navedeno da je jedan od kriterija za dodjelu sredstava reference u provođenju programa i projekata Europske unije, a nakon toga je navedeno da ako dvije ili više udruga ostvare jednak broj bodova, prednost ima udruga koja je prethodno uspješno realizirala program i projekt Europske unije, odnosno koristila financijsku potporu iz proračuna Europske unije, što je u stvari dva puta isto navedeno te bi trebao biti poseban kriterij za ostvarivanje prednosti u slučaju jednakog zbroja bodova.

Iz navedenog je vidljivo da sustav bodovanja nije u potpunosti jasan te ga je potrebno doraditi kako bi način bodovanja pojedinih kriterija bio jasan prijaviteljima te kako bi se financirali što kvalitetniji programi/projekti.

Državni ured za reviziju predlaže za programe javnih natječaja za pojedina prioritetna područja utvrditi i razraditi, osim općih, i posebne kriterije, koji će omogućiti zaprimanje kvalitetnijih prijava programa/projekata te ostvarenje ciljeva zadanih strateškim dokumentima.

U okviru javnih natječaja u 2016. i 2017., Grad je objavio javni poziv za podnošenje prijave za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama. Javni poziv je objavljen za programe javnih potreba koje provode udruge, a koji su u pojedinim područjima propisani posebnim zakonima (za koje nije objavljen javni natječaj), donacije i sponzorstva, obilježavanje značajnih datuma i važnih obljetnica, organiziranje susreta, natjecanja, priredbi, drugih manifestacija, jačanje kapaciteta udruge (inicijalna pomoć udrugama, osnaživanje udruge, manje potpore za nabavu opreme), edukacije (o aktivnostima udruge, za zaposlenike i stručnjake udruge, za zajednicu) te za podršku institucionalnom i organizacijskom razvoju udruge s područja Grada. Javni pozivi su bili otvoreni do iskorištenja sredstava.

Za odobravanje jednokratnih financijskih potpora, putem javnog poziva, imenovano je Povjerenstvo za dodjelu jednokratnih financijskih potpora, koje ima predsjednika i četiri člana, a čine ga predstavnici nadležnih gradskih ureda. Odluku o odobravanju jednokratne financijske potpore, na prijedlog gradskog ureda nadležnog za financiranje aktivnosti za koju se traži jednokratna financijska potpora, donosi gradonačelnik.

Dokumentacija za provedbu javnog poziva za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama sadrži jednake obvezne obrasce kao dokumentacija za javni natječaj. Međutim, dokumentacija za javni poziv ne sadrži obrazac Ocjena kvalitete, vrijednosti programa/projekta, odnosno ne sadrži dokument kojim se utvrđuju kriteriji i način bodovanja kriterija, na temelju kojih bi se procijenili i odabrali kvalitetni projekti, odnosno aktivnosti za pojedino prioritetno područje. Prema obrazloženju Grada, navedena ocjena, odnosno prijedlog nadležnog gradskog ureda o financiranju pojedine potpore, donosi se na temelju prosudbe i iskustva zaposlenika. Također je utvrđeno da, iz opisa pojedinih aktivnosti udruge koje su se javile na javni poziv te ostvarile pravo na jednokratnu potporu, nije jasno je li se udruga trebala prijaviti na javni poziv za jednokratnu potporu ili se za navedenu aktivnost mogla, odnosno trebala prijaviti na objavljeni javni natječaj.

Nadalje, revizijom je uočeno da je, primjerice, obilježavanje iste godišnje obljetnice jedne godine financirano putem javnog natječaja, dok je sljedeće godine financirano putem javnog poziva. Utvrđeno je da se putem javnog poziva za dodjelu jednokratne financijske potpore odobravaju sredstva za programe za koje su udrugama već odobrena financijska sredstva kroz programe javnih potreba.

Prema podacima Grada, u 2016. je za javni poziv za podnošenje prijave za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama dodijeljeno 16.250.578,00 kn (zaključeno 578 ugovora), a u 2017. iznos 19.085.757,00 kn (zaključeno 616 ugovora). Iz navedenog je vidljivo da se radi o značajnim javnim sredstvima koja su dodijeljena udrugama na temelju javnog poziva za dodjelu jednokratnih financijskih potpora te čiji se ukupan iznos značajno povećava, zbog čega je potrebno utvrditi jasne kriterije za dodjelu jednokratnih financijskih potpora.

Državni ured za reviziju predlaže za javni poziv za podnošenje prijave za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama utvrditi kriterije i način bodovanja kriterija na temelju kojih će se dodjeljivati financijska sredstva udrugama, kako bi se ujednačila postupanja na razini Grada, čime bi se omogućilo zaprimanje i odabir najkvalitetnijih projekata i aktivnosti te osigurala transparentnost dodjele financijskih sredstava udrugama.

Predlaže preispitati opravdanost davanja sredstava putem javnog poziva za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama čije se programske djelatnosti već financiraju na temelju programa javnih potreba.

S udrugama, kojima su dodijeljena sredstva, obavljani su postupci pregovaranja o iznosima sredstava koja se traže od Grada, a koje su prijavitelji iskazali u proračunu programa/projekta, odnosno raspodjeli troškova programa/projekta. S udrugama kojima je odobren određeni iznos sredstava, zaključeni su ugovori o financiranju, u roku 30 dana od dana donošenja odluke o financiranju. Sastavni dio ugovora su opći uvjeti koji se primjenjuju na ugovore zaključene u okviru javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz sredstava proračuna Grada.

Revizijom je utvrđeno da je sastavni dio zaključenih ugovora obrazac Proračun programa/projekta (troškovnik), koji je izrađen u postupku prijave na natječaj. Utvrđeno je da udruge u prijavi za programe/projekte traže iznose od Grada koji su često i dvostruko veći od iznosa kojeg Grad odobri i isplati te, nakon postupka pregovaranja, udruge ne izrađuju izmjene opisnog dijela programa/projekta, s obzirom na smanjena sredstva proračuna tijekom postupka pregovaranja. Također, pojedini troškovnici sadrže stavku drugih nespomenutih rashoda projekta te zahtjev da se specificiraju, međutim, u dostavljenim obrascima udruge nisu specificirale navedene rashode, nego iskazale ukupan iznos.

Pravilnikom o financiranju udruga iz proračuna Grada je propisano da, u slučaju da je odobreno samo djelomično financiranje programa ili projekta, nadležno gradsko upravno tijelo ima obvezu prethodno pregovarati o stavkama proračuna programa ili projekta i aktivnostima u opisnom dijelu programa ili projekta koje treba izmijeniti, koji postupak je potrebno okončati prije potpisivanja ugovora. Tako izmijenjeni obrazac proračuna ili troškovnik aktivnosti postaje sastavni dio ugovora. Tijekom pregovaranja Grad će prioritet financiranja staviti na aktivnosti kojima će se učinkovitije ostvariti ciljevi iz razvojnih i strateških dokumenata Grada. Navedeno je propisano i odredbama Uredbe te je, u slučaju potrebe izrade novog proračuna programa/projekta, rok za ugovaranje moguće dodatno produljiti za najviše 30 dana.

Državni ured za reviziju nalaže u slučaju odobrenog djelomičnog financiranja programa/projekta zatražiti udruge izradu izmijenjenog obrasca proračuna (troškovnika), koji će biti sastavni dio ugovora o financiranju te zatražiti izmjene opisnog dijela programa/projekta, s obzirom na smanjeni proračun. Predlaže arhivirati navedenu dokumentaciju u vezi s pregovorima.

Predlaže u slučaju nedostavljanja izmijenjenog proračuna i opisnog dijela projekta u propisanom roku, donijeti odluke o odobrenju sredstava udrugama, prema redu prvenstva. Također, predlaže naglasiti udrugama potrebu specificiranja troškova projekta za koje se traži financiranje Grada u obrascu pojedinog Proračuna programa/projekta.

Prema Uredbi, za izbjegavanje financiranja aktivnosti koje se već financiraju iz državnog proračuna i prema posebnim propisima, prijavitelji projekta dostavljaju izjavu o nepostojanju dvostrukog financiranja. Izjava, osim podatka o već dobivenim sredstvima treba sadržavati podatke o sudjelovanju u još nekom natječaju s istim programom ili projektom, čiji je postupak ocjenjivanja još u tijeku. Davatelj sredstava može stupiti u kontakt s drugim davateljem sredstava radi provjere je li projekt u međuvremenu pozitivno ocijenjen i odabran te, ako je drugi davatelj već odabrao projekt, prijavu treba odbaciti.

Natječajna dokumentacija Grada sadrži izjavu o nepostojanju dvostrukog financiranja, koje su korisnici sredstava dostavili s prijavom. Osim pribavljanja navedene izjave, Grad nema mogućnosti provjeravanja drugih izvora financiranja programa ili projekata. Do konca obavljanja revizije, nije uspostavljen zajednički informacijski sustav praćenja dodjele sredstava udrugama na državnoj razini, koji bi omogućio navedene kontrole korisnika sredstava.

Od početka 2018. je, na službenoj mrežnoj stranici Grada, započelo aktivno korištenje e-aplikacije za podnošenje i praćenje prijave na javni natječaj za financiranje programa/projekata udruga iz proračuna Grada. Prijava na javni natječaj se ispunjava elektroničkim putem. Upute za korištenje e-aplikacije objavljene su na mrežnoj stranici Grada. Podnositelji mogu ispuniti prijavu na javni natječaj, pohraniti prijavu kao radnu verziju s mogućnosti naknadnog uređivanja, predati ispunjenu prijavu, pregledati i pratiti status svojih prijave te status izvještavanja o realizaciji odobrenih prijave. Uz Izvještaj o izvršenju programa ili projekta udruga, podnositelji prijave unose sažetak financijskog izvješća, učitavaju programska izvješća na definiranom obrascu te priloge uz navedeni izvještaj (račune, bankarske izvode i drugu dokumentaciju kojom pravdaju troškove). Navedena aplikacija ne vrijedi i za javni poziv za dodjelu jednokratnih potpora. Navedena e-aplikacija bi, između ostalog, trebala pridonijeti provjeri dvostrukog financiranja udruga na razini Grada.

Do izmjena i dopuna Pravilnika o financiranju udruga iz proračuna Grada u ožujku 2018., udruge su se na javnom natječaju imale pravo prijaviti na najviše tri programa i projekta za svako prioritetno područje, dok se od ožujka 2018. pojedina udruga može prijaviti na najviše tri programa ili projekta za sva prioritetna područja. Prema obrazloženju Grada, navedene izmjene donesene su, između ostalog, u cilju smanjenja rizika dvostrukog financiranja na razini Grada.

Državni ured za reviziju predlaže s drugim davateljima financijskih sredstava na državnoj razini i na razini gradskih ureda, surađivati u rješavanju rizika dvostrukog financiranja, kako bi se u što većoj mjeri otklonila mogućnost dvostrukog financiranja te osiguralo racionalno i kvalitetno korištenje proračunskih sredstava.

Grad je u 2016. i 2017. provodio aktivnosti zaštite divljači i gospodarenje lovištem. Za aktivnost zaštite divljači su u 2016. isplaćena sredstva u iznosu 304.859,00 kn, a u 2017. u iznosu 409.945,00 kn. Za aktivnost gospodarenja lovištem (lovozakupnine) su u 2016. isplaćena sredstva u iznosu 289.937,00 kn, a u 2017. u iznosu 363.935,00 kn.

Prema odredbama Zakonu o lovstvu (Narodne novine 140/05, 75/09, 153/09, 14/14, 21/16 i 41/16), na površinama na kojima se ne ustanovljuju lovišta donose se Programi zaštite divljači. Navedeni Programi su doneseni za dio područja Medvednica na kojima nije dopušten lov, nego je ustanovljeno sedam revira zaštite. Zaštita sedam revira povjerena je sedam lovačkih udruga, na temelju ugovora zaključenog za razdoblje 2010/2011 - 2019/2020 i Godišnjeg plana troškova lovačkih udruga za provedbu Programa. Godišnji planovi sadrže specifikaciju troškova te se dostavljaju Gradu na suglasnost. Grad isplaćuje sredstva kvartalno, na temelju prijedloga lovačkih udruga za naknadu troškova. Lovačke udruge dostavljaju pismeno izvješće i prilažu račune o ostvarenim troškovima. Do konca ožujka tekuće godine, lovačke udruge dostavljaju Gradu izvješće o provedbi programa i utrošenim sredstvima.

Odlukom o ustanovljenju zajedničkih lovišta (Službeni glasnik Grada Zagreba 16/96 i 16/97) na području Grada ustanovljeno je 11 zajedničkih lovišta, koja su putem natječaja dana zakup lovačkim udrugama. U 2016. i 2017. proveden je javni poziv za prikupljanje zahtjeva za dodjelu novčanih sredstava ostvarenih od lovozakupnine i sredstava za unapređenje lovnog gospodarenja u lovištima na području Grada. Odobrena je potpora lovačkim udrugama (lovozakupnicima) prava lova, za razvoj i unapređenje lovnog gospodarenja u 11 zajedničkih lovišta Grada i jednom državnom lovištu na području Grada. Prema odredbama Zakona o lovstvu, 60,0 % sredstava od lovozakupnine iz državnog proračuna vraća se u proračun Grada na način da se 50,0 % sredstava vrati vlasnicima zemljišta na kojem se lovište nalazi, a 10,0 % sredstava se koristi za provedbu Zakona o lovstvu.

Lovozaupnicima se sredstva ostvarena od lovozakupnine dodjeljuju za unos pernate divljači u lovište, nabavu uređaja i alata za gospodarenje lovištem, održavanje lovnogospodarskih objekata te prihranu i prehranu divljači. Primjenjuje se kriterij razmjera osiguranih vlastitih financijskih sredstava i potrebne infrastrukture (organizacijske, komunalne, prometne). Udruge podnose zahtjev za dodjelu, koji ocjenjuje povjerenstvo za lovstvo te gradonačelnik donosi Zaključak o utvrđivanju liste korisnika sredstava ostvarenih od lovozakupnine i sredstava za unapređenje lovnog gospodarenja u lovištima Grada. Prema obrazloženju Grada, na temelju navedenog zaključka se ne zaključuju ugovori, jer se sredstva isplaćuju nakon što udruge podnesu dokaze o nastalim troškovima. U 2017. su produljeni ugovori o zakupu za 11 zajedničkih lovišta na slijedećih deset godina (2017. do 2027.). Također, zaključeni su ugovori o izradi Lovnogospodarske osnove s lovozakupnicima, kojima su u 2017. produljeni ugovori o zakupu zajedničkih lovišta te su dodijeljene potpore za osiguranje za štete na divljači i od divljači te za štete na lovnotehničkim i lovnogospodarskim objektima.

- Dodjeljivanje sredstava bez objavljivanja javnog natječaja

Pravilnikom o financiranju udruga iz proračuna Grada utvrđeno je da su, u slučaju izravne dodjele sredstava, Grad i korisnik sredstava dužni zaključiti ugovor o izravnoj dodjeli sredstava, kojim će se definirati na koje će se konkretne aktivnosti sredstva utrošiti te poštovati osnovne standarde financiranja u vezi s planiranjem financijskih sredstava, ugovaranjem, praćenjem, javnim objavljivanjem i izvještavanjem. Za predlaganje izravne dodjele financijskih sredstava, gradonačelnik imenuje Povjerenstvo za izravnu dodjelu financijskih sredstava udrugama i drugim organizacijama civilnog društva. Osim općih uvjeta za dodjelu sredstava, koja vrijede za javni natječaj, udruga treba, uz zahtjev za izravnu dodjelu sredstava, priložiti troškovnik aktivnosti te izjavu o nepostojanju dvostrukog financiranja iz javnih izvora za istu aktivnost u tekućoj godini.

Najznačajnije izravno dodjeljivanje financijskih sredstava Grada u 2016. i 2017. se odnosi na javne potrebe u sportu. Prema izvješću Ureda za udruge, za provođenje javnih potreba u sportu Grad je za 2016. prenio udrugama u sportu 164.107.042,00 kn, a za 2017. je prenio 169.811.887,00 kn. Za provedbu programa javnih potreba u sportu, za 2016. Grad je Sportskom savezu prenio 90.949.000,00 kn, a za 2017. je prenio 93.149.000,00 kn. Sredstva su prenesena na temelju ugovora Grada i Sportskog saveza o izravnoj dodjeli sredstava namijenjenih financiranju programa javnih potreba u sportu u 2016. i 2017. Navedenim ugovorom uređeno je financiranje aktivnosti planiranih programima javnih potreba u sportu te prava i obveze Grada i Sportskog saveza. U 2017. prenesena su sredstva za financiranje programa i projekata sportskih udruga za stručni rad u iznosu 33.775.931,00 kn, organizaciju i natjecanja u iznosu 24.240.636,00 kn, redovni program u iznosu 16.574.000,00 kn, troškove rada Sportskog saveza i gradskih sportskih saveza u iznosu 16.578.433,00 kn te sportske priredbe gradskog značaja u iznosu 1.980.000,00 kn. Sportski savez se ugovorom obvezao dodijeljena sredstva koristiti namjenski, sa sportskim udrugama kojima se odobri korištenje sredstava zaključiti ugovor o financiranju, voditi registar zaključenih ugovora, pratiti provedbu programa i projekata sportskih udruga i izvještavati Grad o eventualnim teškoćama u njihovoj provedbi te mu podnijeti godišnji izvještaj o izvršenju programa financiranih na temelju ugovora i financijski izvještaj o utrošenim sredstvima.

Sportski savez je koncem 2015. i 2016. objavio javne pozive za sufinanciranje sportskih programa, koji doprinose zadovoljavanju javnih potreba u sportu Grada. Javni pozivi su objavljeni na temelju odluka o raspisivanju i objavi javnog poziva za podnošenje pisanih programa za izradu i realizaciju Plana sredstava za sufinanciranje programa javnih potreba u sportu Grada za 2016. i 2017.

Javni pozivi su bili otvoreni za prijavu programa ili projekta najmanje 30 dana od dana javnog objavljivanja. Na službenim mrežnim stranicama Sportskog saveza objavljena je natječajna dokumentacija koja je sadržavala tekst javnog poziva, upute za prijavitelje, formalne uvjete za javni poziv, obrasce, kriterije, izjave o nepostojanju dvostrukog financiranja, izjave o financiranim projektima, životopis, prijedlog ugovora o dodjeli financijskih sredstava, program rada trenera i drugo.

Osim Sportskom savezu, Grad je za provedbu programa javnih potreba u sportu za 2016. i 2017. u dijelu koji se odnosi na školski i sveučilišni sport, poticanje sportske rekreacije, sport osoba s invaliditetom i sport gluhih, klubove nositelji kvalitete, programsko korištenje sportskih objekata te organiziranje i provođenje sportskih natjecanja i sportskih priredbi prenio udrugama ukupno 73.158.042,00 kn, odnosno 76.662.887,00 kn.

Nadalje, Grad je 2016. i 2017. proveo javni natječaj za financiranje programa ili projekata udruga u vrhunskom sportu, a koji je uvršten u Program javnih potreba u sportu Grada, kao njegov neodvojivi dio, u iznosu 29.999.700,00 kn, odnosno 30.000.000,00 kn. Predmet javnog natječaja je pokrivanje troškova sportaša isključivo I. i II. kategorije prema kategorizaciji Hrvatskog olimpijskog odbora, koji su evidentni i potencijalni olimpijski ili paraolimpijski kandidati i kandidati za nastup na velikim međunarodnim natjecanjima, a odnose se na pripremu sportaša, nabavu potrebne opreme i rekvizita, troškove oporavka sportaša, dodatke prehrani i vitaminizaciju, troškove nastupa na pripremnim međunarodnim natjecanjima i slične troškove, pod uvjetom da već nisu podmireni iz sredstava javnih potreba sporta nacionalne razine te za programe klubova nositelja sportske kvalitete, koji već nisu u cijelosti podmireni kroz raspoređena sredstva, a odnose se na domaća i međunarodna natjecanja, pripreme, potpore klubovima, stručni rad, razvojne programe mladih i drugo.

Prema odredbi članka 76. Zakona o sportu, sredstvima za zadovoljavanje javnih potreba u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna lokalnih jedinica, raspolaže sportska zajednica u lokalnim jedinicama. Sredstva za izvršenje programa zadovoljavanja javnih potreba u sportu lokalna jedinica prenosi na račun sportske zajednice, Grada, grada ili općine, a za ostvarivanje programa javnih potreba u sportu lokalne jedinice osiguravaju financijska sredstva u svom proračunu. Javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna lokalnih jedinica su programi, odnosno aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značaja za lokalnu jedinicu, koji obuhvaćaju poticanje i promicanje sporta, provođenje sportskih aktivnosti djece, mladeži i studenata, djelovanje sportskih udruga, sportskih zajednica i saveza, sportsku pripremu, domaća i međunarodna natjecanja, opću i posebnu zdravstvenu zaštitu sportaša, zapošljavanje osoba za obavljanje stručnih poslova u sportu te na sportske i rekreacijske aktivnosti osoba s teškoćama u razvoju, osoba s invaliditetom i drugih građana. Zbog navedenog, prioritetna područja u sportu trebalo je obuhvatiti javnim natjecajem Sportske zajednice, koja je programska područja financirala javnim pozivom te kojeg je objavila na temelju programa javnih potreba u sportu Grada za 2016. i 2017., u skladu s odredbama Zakona o sportu.

Državni ured za reviziju nalaže sredstva za provedbu programa javnih potreba u sportu koja se osiguravaju u gradskom proračunu, a odnose se na poticanje i promicanje sporta, provođenje sportskih aktivnosti djece, mladeži i studenata, djelovanje sportskih udruga, sportskih zajednica i saveza, sportsku pripremu, domaća i međunarodna natjecanja, zapošljavanje osoba za obavljanje stručnih poslova u sportu te na sportske i rekreacijske aktivnosti osoba s teškoćama u razvoju, osoba s invaliditetom i drugih građana, prenositi u cijelosti na račun Sportskog saveza, u skladu s odredbama Zakona o sportu.

Za obavljanje javnih ovlasti povjerenih posebnim zakonom, Grad je u 2016. i 2017. prenio Crvenom križu Zagreb ukupno 10.000.000,00 kn, odnosno godišnje 5.000.000,00 kn. Sredstva se isplaćuju na temelju odredbi Zakona o Crvenom križu i Pravilnika o načinu i rokovima plaćanja sredstava iz prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za rad ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa, lokalne jedinice izdvajaju 0,2 % propisanih proračunskih prihoda za rad i djelovanje Službe traženja na razini lokalne jedinice te 0,5 % za javne ovlasti i redovne djelatnosti ustrojstvene jedinice Crvenog križa na svom području. S Crvenim križem Zagreb zaključeni su godišnji ugovori o izravnoj dodjeli sredstava, a sredstva se doznačavaju mjesečno. Prema izračunu Grada, obveza izdvajanja sredstava iz proračuna Grada za 2016. iznosi 33.294.804,00 kn, a za 2017. iznosi 30.980.181,00 kn.

Također, Grad je u 2016. i 2017. Vatrogasnoj zajednici prenio ukupno 26.622.262,00 kn, od čega u 2016. sredstva u iznosu 13.000.000,00 kn, a u 2017. u iznosu 13.622.262,00 kn. Sredstva se isplaćuju na temelju odredbi Zakona o vatrogastvu, prema kojoj Grad izdvaja za poslove vatrogastva sredstva iz proračuna u visini 0,35 %. Ostvareni su za financiranje redovne djelatnosti, odnosno financiranje programa 57 dobrovoljnih vatrogasnih društava, Javne vatrogasne postrojbe Grada i funkcioniranje Zajednice. Grad je u 2016. i 2017. Gorskoj službi spašavanja prenio ukupno 1.320.000,00 kn (660.000,00 kn godišnje). S Vatrogasnom zajednicom i Gorskom službom spašavanja zaključeni su u 2006., odnosno 2012. sporazumi o zajedničkom interesu na djelovanje.

- Dodjeljivanje financijskih sredstava za aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba

Na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17) i gradskih odluka o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i gradskih zastupnica/zastupnika izabranih s liste grupe birača planirane su donacije u iznosu 2.700.000,00 kn u 2016. i 2017. Lokalne jedinice samostalno određuju iznos sredstava koji će osigurati u svojim proračunima za svaku godinu za koju se proračun donosi. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna lokalne jedinice imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu i člana predstavničkog tijela izabranog s liste grupe birača. Sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu, tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerna broju njezinih zastupnika, odnosno članova predstavničkog tijela u trenutku konstituiranja predstavničkog tijela. Za 2016. Grad je sredstva rasporedio prema Odluci o raspoređivanju sredstava za financiranje političkih stranaka i gradskih zastupnica/zastupnika izabranih s liste grupe birača iz prosinca 2015., prema kojoj je za svakog člana vijeća utvrđen godišnji iznos 51.330,80 kn te za svakog člana podzastupljenog spola dodatna naknada u iznosu 5.133,08 kn. Za 51 člana gradskog vijeća doznačeno je 2.695.205,00 kn. Za 2017. Grad je za svakog člana vijeća sredstva rasporedio prema Odluci iz prosinca 2016. i rujna 2017., kojom je za svakog člana vijeća utvrđen godišnji iznos 51.330,80 kn te za svakog podzastupljenog spola dodatna naknada u iznosu 5.133,08 kn. Za 51 člana gradskog vijeća doznačeno je 2.700.000,00 kn.

Na temelju Odluke o javnim priznanjima Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/00, 8/02, 1/04, 20/04, 18/06, 16/09, 3/10, 3/14, 16/14, 11/15 i 15/15), javna priznanja mogu se dodjeljivati građanima Grada i drugim osobama koje rade na području Grada, njihovim udrugama, drugim lokalnim zajednicama, ustanovama, trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama za uspjehe u radu i djelovanju kojima znatno pridonose razvoju Grada ili pojedinih njegovih djelatnosti, promidžbi njegovih interesa te u znak počasti i zahvalnosti.

Javna priznanja Grada su proglašenje počasnim građaninom, Nagrada Grada Zagreba, Nagrada Zagrepčanka godine, Nagrada Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost, Povelja Grada Zagreba, Plaketa Grada Zagreba, Medalja Grada Zagreba i pokroviteljstvo. Odlukom su uređeni uvjeti, postupak i način dodjeljivanja javnih priznanja. Grad je u 2016. dodijelio sredstva u iznosu 2.957.140,00 kn, od čega 724.000,00 kn za nagrade, a 2.233.140,00 kn za pokroviteljstva. U 2017. dodijeljena su sredstva u iznosu 3.152.000,00 kn, od čega 574.000,00 kn za Nagrade, a 2.578.000,00 kn za pokroviteljstva.

Sustav praćenja provedbe programa i projekata, analiza ostvarenih rezultata te javno objavljivanje i izvještavanje

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava pri financiranju programa i projekta obvezan je primjenjivati osnovne standarde praćenja i vrednovanja financiranja i izvještavanja koji se odnose na praćenje provedbe aktivnosti odobrenih programa i projekata, namjensko trošenje financijskih sredstava te vrednovanje učinaka natječaja na temelju praćenja provedbe programa ili projekata i podnošenja godišnjeg izvještaja Uredu za udruge o dodijeljenim financijskim sredstvima, provedenim postupcima i učincima financiranih programa i projekata.

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava u suradnji s korisnikom financiranja prati provedbu financiranih programa ili projekata udruga što podrazumijeva programsko i financijsko praćenje. Na temelju praćenja i vrednovanja rezultata pojedinačnih programa i projekata vrednuju se rezultati i učinci cjelokupnog javnog natječaja. Rezultate praćenja i vrednovanja financiranih programa ili projekata, odnosno javnih natječaja davatelj financijskih sredstava koristi za planiranje budućih javnih natječaja i razvoj relevantnih programa i strategija te oblikovanje javnih politika. Obujam praćenja i vrednovanja trebaju biti utemeljeni na načelu proporcionalnosti, na način da veća vrijednost programa ili projekta, odnosno javnog natječaja iziskuje veći obujam praćenja, odnosno vrednovanja. Oblici praćenja provedbe aktivnosti i namjenskog trošenja sredstava iz javnih izvora u okviru ugovorenog programa ili projekta obuhvaćaju pregled svih izvještaja (programskih i financijskih) u odnosu na svaki potpisani ugovor na temelju kojih su dodijeljena financijska sredstva, obvezni terenski posjet udruzi i partnerima te provjeru provedbe za sve programe i projekte čije je razdoblje provedbe najmanje godinu dana i čija je vrijednost iznad 100.000,00 kn.

Prema Uredbi, vrednovanje provedenog programa ili projekta u pravilu provodi korisnik financiranja dodatnim analizama rezultata programa ili projekta, a vrednovanje natječaja provodi davatelj financijskih sredstava samostalno ili uz podršku kompetentnih vanjskih stručnjaka za pojedina programska područja složenijim analizama rezultata na razini više projekata unutar određenog programskog područja. Vrednovanje se obavlja analizom financijskih pokazatelja prema programskim područjima s obzirom na predviđena dodijeljena i potrošena sredstva, analizom učinkovitosti dodijeljenih javnih sredstava, odnosno omjera utrošenog s obzirom na izravne rezultate. Prema Priručniku za postupanje u primjeni Uredbe, praćenje provedbe programa predstavlja trajan i sustavan proces prikupljanja i analize podataka i informacija iz dostavljenih izvještaja i terenskih posjeta. Kroz taj proces korisnik i davatelj financijskih sredstava ostvaruju partnerski odnos i surađuju u ostvarenju krajnjih ciljeva programa ili projekta, odnosno natječaja.

Prema ugovoru u financiranju, odobrena financijska sredstva korisnik je dužan utrošiti isključivo za realizaciju programa, projekta, socijalne usluge, manifestacije, edukacije i drugo, utvrđeno proračunom i ugovorom. Sredstva se smatraju namjenski utrošenim ako su korištena isključivo za financiranje prihvatljivih i opravdanih troškova u realizaciji programa/projekta utvrđenog ugovorom. Sredstva koja Grad dodjeljuje putem natječaja odnose se na aktivnosti koje će se provoditi u kalendarskoj godini za koju se raspisuju. Iznimno, provođenje dijela aktivnosti može se prenijeti u sljedeću godinu uz uvjet da se program/projekt ne provodi dulje od 12 mjeseci.

U svrhu praćenja provedbe aktivnosti i namjenskog trošenja sredstava, Grad je propisao obvezu ispunjavanja i dostave obrasca Izvještaj o izvršenju programa ili projekta (financijsko i opisno izvješće). Navedeni izvještaji se u velikom broju slučajeva dostavljaju u roku, ali su nepotpuni te se vraćaju udrugama na dopunu. Nakon obavljenog pregleda završnih izvješća, s obzirom na ugovorne obveze, korisnicima sredstava nisu dostavljene obavijesti o prihvaćanju izvješća, na način propisan Uredbom.

Prema odredbama članka 51. Uredbe, davatelj financijskih sredstava obavezan je pisanim putem potvrditi prijem izvještaja s potrebnom pratećom dokumentacijom i njegovo prihvaćanje u roku 60 dana, ako ugovorom nije propisan drugi rok. Davatelj financijskih sredstava prekida rok za prihvaćanje izvještaja obavještanjem korisnika financiranja da se izvještaj ne može prihvatiti te da smatra da je potrebno poduzeti dodatne provjere. U takvim slučajevima, davatelj financijskih sredstava zatražit će pojašnjenja, izmjene ili dodatne podatke koji se trebaju dostaviti u roku 15 dana od podnošenja zahtjeva, ako ugovorom nije propisan drugi rok.

Državni ured za reviziju nalaže pisanim putem potvrditi prijem izvještaja s potrebnom pratećom dokumentacijom i njegovo prihvaćanje u roku 60 dana, u skladu s odredbama Uredbe.

Odredbom Pravilnika o financiranju udruga iz proračuna Grada i odredbama Uredbe je propisano da će Grad korisnike financiranja, u pisanom obliku, zatražiti povrat sredstava za provedbu odobrenog programa ili projekta u slučaju kada utvrdi da korisnik financiranja iz neopravdanih razloga nije podnio izvješće u propisanom roku, nije realizirao program ili projekt utvrđen proračunom i ugovorom, nije utrošio sva odobrena sredstva te kada sredstva nije koristio namjenski. U 2016. je Grad zatražio povrat sredstava dodijeljenih udrugama u ukupnom iznosu 270.719,00 kn, od čega se na povrat za dio neutrošenih sredstava jer je udruga uspješno realizirala projekt s manjim iznosom od dodijeljenog odnosi 165.204,00 kn, povrat za nenamjenski utrošena sredstva 74.515,00 kn, a povrat za cijeli program/projekt s kojim se nije započelo 31.000,00 kn.

Odredbama Uredbe i Pravilnika o financiranju udruga iz proračuna Grada propisani su kriteriji koje moraju ispunjavati određeni troškovi koje je imao korisnik financiranja kako bi bili prihvatljivi. Uredbom i navedenim Pravilnikom je propisano, između ostalog, da prihvatljivi troškovi su troškovi koji su nastali za vrijeme razdoblja provedbe programa ili projekta, u skladu s ugovorom, osim troškova koji se odnose na završne izvještaje, troškove revizije i troškove vrednovanja, a plaćeni su do datuma odobravanja završnog izvještaja. Također, navedenim Pravilnikom je propisano da se, osim izravnih, korisniku sredstava može odobriti i pokrivanje dijela neizravnih troškova kao što su energija, voda, uredski materijal, sitan inventar, telefon, pošta i drugi indirektni troškovi koji nisu povezani s provedbom programa, u iznosu do 25,0 % ukupno odobrenog iznosa financiranja iz proračuna Grada.

Tijekom revizije, obavljen je uvid u Izvještaje o izvršenju programa ili projekta, odabranih na temelju uzorka, po gradskim uredima (Ured gradonačelnika te gradski uredi za branitelje, gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša, kulturu, sport i mlade, zdravstvo, socijalnu zaštitu, poljoprivredu i šumarstvo, hitne situacije, programe i projekte Europske unije). Utvrđeno je da se kod pojedinih projekata plaćanje naknade za vođenje računa, odnosno usluge platnog prometa i troškovi opomene po računu odobravaju (bankarski troškovi) kao prihvatljivi troškovi, dok se kod pojedinih ne odobravaju. U pojedinim slučajevima se zatezne kamate odobravaju kao prihvatljiv trošak, iako je odredbama Uredbe propisano da su dospjele kamate neprihvatljiv trošak.

Utvrđeno je da u arhivi pojedinih predmeta javnih natječaja, uz pojedine Izvještaje o izvršenju programa ili projekta, nema priloženih računa o utrošku sredstava i bankarskih izvoda, nego samo ponuda. U pojedinim slučajevima je preslika računa o utrošku sredstava dostavljena Gradu te je na računu navedeno da se radi o uslugama specificiranim u ponudi, ali u arhivi predmeta nije priložena ponuda.

Pojedini računi za catering ne sadrže specifikaciju troškova, već samo ukupan iznos računa. Također, računi za catering i drugi računi sadrže hranu i alkoholna pića kao prihvatljiv trošak, iako je odredbama Pravilnika o financiranju udruga iz proračuna Grada propisano da su troškovi reprezentacije, hrane i alkoholnih pića neprihvatljiv trošak, osim u iznimnim slučajevima kada se kroz pregovaranje s nadležnim upravnim tijelom Grada dio tih troškova može priznati kao prihvatljiv trošak. Tijekom obavljanja revizije, nije dostavljena dokumentacija u vezi s obavljenim postupcima pregovaranja o hrani i alkoholnim pićima.

Također, pojedini računi za mobilne usluge ne sadrže specifikaciju usluga, nego ukupan iznos (npr. 8.000,00 kn za mobilne usluge za veljaču). Kod mjesečnih računa za gorivo, nije vidljivo koji je utrošak goriva po vozilu, koja je kilometraža pojedinog vozila i za što se vozilo koristilo u određenom projektu udruge.

Utvrđen je značajan pojedinačni trošak nabavljene računalne opreme, a isto tako i visina plaće (honorara) voditelja projekata. U Pravilniku o financiranju udruga iz proračuna Grada i zaključenim ugovorima, nema odredbi o ograničenju iznosa za nabavu opreme ili ograničenja u visini honorara, dok je za dnevnice propisano da se primjenjuje visina iznosa određena za korisnike koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna. Odredbama Uredbe i ugovora o financiranju programa/projekta, određeno je da troškovi trebaju biti umjereni, opravdani i usuglašeni sa zahtjevima racionalnog financijskog upravljanja, u skladu s načelima ekonomičnosti i učinkovitosti.

Iz navedenog je vidljivo da nije proveden odgovarajući nadzor, odnosno kontrola prihvatljivosti troška.

Državni ured za reviziju nalaže troškove udruga priznavati u skladu s kriterijima propisanim odredbama Uredbe i Pravilnika o financiranju udruga iz proračuna Grada. Predlaže na razini Grada ujednačiti postupanja kod priznavanja prihvatljivih i nepriznavanja neprihvatljivih troškova korisnika financiranja.

Predlaže obavljati detaljnije provjere troškova prije odobravanja programskih i financijskih izvještaja korisnika sredstava te zatražiti korisnike dostavljanje računa s detaljnom specifikacijom troškova.

Predlaže odobravati troškove smještaja, reprezentacije, hrane i alkoholnih pića u iznimnim slučajevima, kada se kroz pregovaranje s nadležnim upravnim tijelom Grada dio tih troškova može priznati kao prihvatljiv trošak, u skladu s Pravilnikom o financiranju udruga iz proračuna Grada.

Predlaže u objavi javnog natječaja za pojedini Program naglasiti korisnicima financiranja prihvatljivost pojedinih troškova, odnosno da troškovi moraju biti umjereni, opravdani i usuglašeni sa zahtjevima racionalnog financijskog upravljanja, u skladu s načelima ekonomičnosti i učinkovitosti te nužni za provođenje programa ili projekta.

Revizijom je utvrđeno da je Grad u 2016. i 2017. obavljao terenske posjete i provjere kod korisnika kojima su sredstva dodijeljena na temelju provedenog javnog natječaja. Međutim, za pojedine programe javnih potreba u sportu, koji se financiraju putem nadležnog gradskog ureda, a koji traju najmanje godinu dana i čija je vrijednost iznad 100.000,00 kn, nisu provedene navedene kontrole. Također, nije provedena terenska kontrola namjenskog korištenja sredstava dodijeljenih udrugama putem Sportskog saveza, odnosno Državnom uredu za reviziju nije dostavljena dokumentacija iz koje bilo vidljivo da su navedene kontrole provedene.

Prema obrazloženju, nadležni gradski ured provodi kontrolu putem uvida u informatičku aplikaciju Sportskog saveza te ne provodi terenski posjet korisnika financiranja kod svih programa i projekata čije je razdoblje provedbe najmanje godinu dana i čija je vrijednost iznad 100.000,00 kn, nego na odabranom uzorku 5,0 %, prema Upitniku o fiskalnoj odgovornosti.

Grad provjere obavlja na temelju Upute za postupanje pri provjeri namjenskog korištenja proračunskih sredstava na licu mjesta kod korisnika iz studenoga 2016. Revizijom je utvrđeno da gradski uredi, pri provjerama kod korisnika sredstava, ne postupaju na jednak način.

Za pojedine obavljene provjere gradski uredi ne sastavljaju kontrolne liste s pitanjima iz navedene Upute, pojedini gradski uredi sastavljaju zapisnik o očevidu, a ne obrazac Izvještaj o obavljenoj provjeri korištenja proračunskih sredstava, koji je propisan navedenom Uputom. Kod pojedinih gradskih ureda provjere se obavljaju nekoliko dana prije isteka obveznog roka kontrole.

Odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 139/10 i 19/14) uvedena je obveza davanja godišnje Izjave o fiskalnoj odgovornosti za čelnika lokalne jedinice. Odredbama Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 78/11, 106/12, 130/13, 19/15 i 119/15) propisan je izgled i sadržaj Izjave, postupak i rokovi sastavljanja i predaje Izjave te način i rokovi izvještavanja Ministarstva financija o uočenim nepravilnostima. Čelnik Izjavu daje na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti koji su obveznici davanja Izjave dužni prethodno popuniti. Navedeni Upitnik, između ostalog, sadrži podatke o kontroli trošenja sredstava koji se odnose na praćenje i kontrolu namjenskog isplaćivanja donacija, pomoći, subvencija do krajnjeg korisnika te njihovo korištenje, ugovorima koji su podloga za isplate, provjerama na licu mjesta na odabranom uzorku kod krajnjih korisnika kojima su na godišnjoj razini izvršene isplate iznad 20.000,00 kn te izvješće krajnjeg korisnika o utrošku sredstava/realizaciji projekta. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti Grada za 2016. i 2017., prema odabranom uzorku, provedene su provjere na licu mjesta kod krajnjih korisnika kojima su na godišnjoj razini izvršene isplate iznad 20.000,00 kn te, u vezi s kontrolom trošenja sredstava donacija, nisu utvrđene slabosti i nepravilnosti.

S obzirom na to da se radi o značajnim sredstvima kojima se financiraju udruge iz područja sporta, Državni ured za reviziju nalaže obavljati terenske posjete udrugama i partnerima te provjeru provedbe za sve programe i projekte čije je razdoblje provedbe najmanje godinu dana i čija je vrijednost iznad 100.000,00 kn.

Također, predlaže obavljati terenske posjete i provjere provedbe programa i projekata čije je razdoblje provedbe najmanje godinu dana, a čija je vrijednost manja od 100.000,00 kn, ovisno o raspoloživim ljudskim resursima i procjeni rizika u pojedinom programskom području.

Predlaže nakon obavljanja terenskih provjera sastavljati izvještaje o obavljenoj provjeri i kontrolne liste, na način određen Uputom za postupanje pri provjeri namjenskog korištenja proračunskih sredstava na licu mjesta kod korisnika.

Sportski savez je obavezan pratiti i kontrolirati namjensko korištenje sredstava koja dodjeljuje udrugama za provedbu programa javnih potreba u sportu. Prema odredbi članka 76. Zakona o sportu, sportska zajednica izvještava lokalnu jedinicu o izvršenju programa javnih potreba u sportu i utrošku sredstava za njegovo izvršenje, a tijelo lokalne jedinice nadležno za poslove sporta prati i nadzire izvršenje programa te korištenje i utrošak sredstava.

Sportski savez dostavio je Gradu programska i financijska izvješća o radu za 2016. i 2017., s opisom aktivnosti programa i utroška sredstava. Opisni izvještaj sadrži podatke o broju udruga koje su članovi Sportskog saveza, broju sportskih klubova i registriranih sportaša, postignutim najboljim rezultatima u sportu, realiziranim programima i utrošku sredstava za svaki sport pojedinačno, pregled isplaćenih stipendija sportašima po sportovima te obrazloženje utroška sredstava za zajedničke programe sporta, rad Sportskog saveza i drugo.

U svrhu nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava, Sportski savez je na svojim mrežnim stranicama uveo informatičku aplikaciju putem koje korisnici sredstava (gradski sportski savezi i klubovi) pravdaju troškove, prema zadanim programima javnih potreba u sportu, neovisno financiraju li se putem Sportskog saveza ili nadležnog gradskog ureda. Također, nadležni gradski ured može pristupiti informatičkoj aplikaciji u svrhu pregleda i kontrole utroška sredstava po krajnjem korisniku. Prema ugovorima koje Sportski savez zaključuje s korisnicima financiranja, korisnici su obvezni pravdati troškove mjesečno, a računovodstvena izvješća kvartalno. Također, na traženje davatelja sredstava, obvezni su dostaviti dokumentaciju na uvid (preslike računa, putne naloge, ugovore, bankarske izvode). Korisnik je dužan dostaviti polugodišnje i godišnje programsko izvješće Sportskom savezu radi izrade objedinjenog (zajedničkog) izvješća za sport. Prema obrazloženju Sportskog saveza, svi korisnici financiranja predaju polugodišnja i godišnja programska izvješća. Također, pravdanje utroška financijskih sredstava obavlja se kvartalno dostavljanjem računa i druge prihvatljive dokumentacije koja mora odgovarati podacima upisanim u aplikaciji Sportskog saveza, na temelju zaključenog ugovora.

Za provođenje programa javnih potreba u kulturi, sredstva su dodijeljena putem javnog poziva i izravnom dodjelom. Gradski ured nadležan za djelatnost kulture s nositeljima programa zaključuje ugovore o korištenju sredstva za realizaciju prihvaćenih programa kojima je, između ostalog, utvrđena obveza podnošenja izvješća o izvršenju programa. Prema dopisu i dostavljenim izvješćima nadležnog gradskog ureda, kontrole realizacije pojedinog programa provode se na licu mjesta, odnosno na mjestima koja su ugovorima predviđena za izvršenje programa, odnosno prisustvovanjem otvorenju i razgledu izložbi i sličnih projekata i manifestacija, pregledom stalnih postava, prisustvovanjem i sudjelovanjem u pedagoškim i sličnim programima, promocijama radova kod realizacije konzervatorsko-restauratorskih radova i slično. Kontrola se, osim na licu mjesta, obavlja i putem pisanih izvješća koje korisnici sredstva dostavljaju, u skladu s ugovorima, iz kojih se utvrđuje jesu li programi realizirani kvalitetno i u ugovorenim rokovima te se vrednuju ostvareni programi. Vrednovanje se provodi s obzirom na kvalitetu realizacije programa (pozitivni odjeci u stručnoj i općoj javnosti) te s obzirom na broj posjetitelja i realizaciju programa u zadanim rokovima što pridonosi boljem vrednovanju drugih programa istog korisnika u narednom razdoblju.

Prema zaključenim sporazumima s Gradom, Vatrogasna zajednica i Gorska služba spašavanja su obvezne do 1. ožujka dostaviti izvješće o realizaciji i utrošku sredstava za prethodnu godinu. Crveni križ Zagreb se, kao korisnik sredstava, ugovorom obvezao dostaviti Gradu programsko i financijsko izvješće. Revizijom je utvrđeno da su Vatrogasna zajednica i Gorska služba spašavanja dostavljale Gradu mjesečna financijska izvješća o utrošenim sredstvima, a Crveni križ Zagreb mjesečna financijska i programska izvješća.

Također, Crveni križ Zagreb je Gradu dostavio polugodišnje i godišnje izvješće o utrošku sredstava za 2016. i 2017., prema kojem su sredstva utrošena za rashode za zaposlene. Na mrežnim stranicama Crvenog križa Zagreb objavljena su izvješća o radu za 2016. i 2017., s detaljnim statističkim podacima o provedenim aktivnostima tijekom godine.

Gradski uredi nadležni za pojedino programsko područje i Sportski savez izrađuju godišnja izvješća o izvršenju programa javnih potreba po djelatnostima, izvješća o izvršenju pojedinih programa (programskih područja) te izvješća o izvršenju programa sufinanciranja provedbe projekata udruga ugovorenih iz programa i fondova Europske unije. Navedena izvješća dostavljena su na usvajanje Gradskoj skupštini Grada, uz prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna Grada za 2016. i 2017.

Grad vrednuje provedene programe/projekte pregledom Izvještaja o izvršenju programa/projekta koje dostavljaju udruge (programska i financijska izvješća), a provedene javne natječaje vrednuje putem Izvješća o izvršenju programa, koje izrađuju gradski uredi nadležni za pojedino prioritetno područje, a koja su prilog godišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna Grada. Pojedini Izvještaji o izvršenju programa/projekata koje dostavljaju udruge, sadrže kratke opise programa/projekta, bez analize rezultata programa/projekta. Također, Izvješća o izvršenju pojedinih programa, koje izrađuju nadležni gradski uredi, nisu izrađena na istovjetan način u svim gradskim uredima. Primjerice, pojedina izvješća sadrže detaljne pokazatelje o dodijeljenim sredstvima udrugama u određenoj godini, dok pojedina izvješća sadrže kratak i sažet prikaz te ukupne iznose dodijeljenih sredstava. Izvješća gradskih ureda ne sadrže pokazatelje uspješnosti provedenih programa i projekata, prema kojima bi se vrednovali provedeni javni natječaji.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi izvješća o izvršenju programa za pojedino prioritetno područje na način da sadrže pokazatelje uspješnosti, kako bi se omogućilo mjerenje učinaka programa i projekata u prioritetnim područjima financiranih proračunskim sredstvima. Navedenim postupanjem bi se omogućilo vrednovanje provedenih javnih natječaja, ovisno o prioritetnom području, koje bi se koristilo za planiranje budućih javnih natječaja i razvoj relevantnih programa i strategija te oblikovanje javnih politika. Obujam praćenja i vrednovanja treba temeljiti na načelu proporcionalnosti, na način da veća vrijednost programa ili projekta, odnosno javnog natječaja iziskuje veći obujam praćenja, odnosno vrednovanja.

Zaključkom gradonačelnika iz studenoga 2014., srpnja 2017. i veljače 2018. osnovana je Koordinacija Grada Zagreba za ujednačenost suradnje i postupka dodjele financijskih potpora udrugama (dalje u tekstu: Koordinacija). Prema navedenom Zaključku, zadaće Koordinacije su koordiniranje gradskih upravnih tijela s ciljem unapređivanja suradnje Grada i udruga koje djeluju na području Grada financiranjem, savjetovanjem i redovitim informiranjem, koordiniranje izrade i provođenja propisa o načinu, kriterijima i postupcima dodjele, pravilima ugovaranja i praćenja provedbe financiranih programa/projekata udruga za područja za koje se potpore daju s ciljem uspostavljanja ujednačenog i transparentnog sustava dodjele javnog novca, praćenje usklađenosti gradskog propisa o načinu, kriterijima i postupcima dodjele, pravilima ugovaranja i praćenja provedbe financiranih projekata/programa udruga s pozitivnim pravnim propisima, predlaganje člana Koordinacije koji će, na poziv Ureda za udruge, sudjelovati na sjednicama koordinacije tijela državne uprave te razmjena informacija i pozitivne prakse u vezi sa suradnjom gradskih upravnih tijela s civilnim društvom, s ciljem ujednačavanja prakse. Članovi Koordinacije se imenuju iz gradskih ureda koji dodjeljuju sredstva udrugama. Zaključcima je propisano da Koordinacija jednom godišnje podnosi izvješće o radu gradonačelniku.

Koordinacija nije izradila godišnje izvješće o radu za 2015. i 2016., dok je za 2017. izradila tijekom obavljanja revizije (srpanj 2018.). Izvješćem o radu gradonačelnika za 2016. djelomično je obuhvaćen rad Koordinacije, odnosno sažeti prikaz broja i iznosa sredstava dodijeljenih na temelju javnog natječaja, javnog poziva i izravne dodjele.

Prema članku 19. Poslovnika gradonačelnika Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 9/10), povjerenstvo kao radno tijelo Grada djeluje na sjednicama, koje saziva predsjednik radnog tijela, a o radu na sjednici vodi se zapisnik. Zapisnik treba sadržavati osnovne podatke o radu na sjednici, prijedlozima iznesenim na sjednici, provedenoj raspravi te donesenim aktima. U zapisnik se unosi rezultat glasovanja o pojedinom predmetu.

Koordinacija je sastavljala zapisnike radu na sjednicama, koji najvećim dijelom sadrže radnje i odluke Koordinacije u vezi s propisanim postupcima dodjele financijskih sredstava udrugama (usvajanje zapisnika s prethodne sjednice, prezentacije postupka dodjele putem javnog natječaja, mrežne poveznice na odgovarajuće stranice) i slično.

Državni ured za reviziju nalaže izraditi godišnje izvješće o radu Koordinacije, u skladu sa Zaključkom gradonačelnika. Predlaže o radu na sjednicama sastavljati zapisnike u kojima će biti vidljivi problemi i nedostaci uočeni u postupcima dodjele sredstava udrugama tijekom godine te prijedlozi rješavanja problema. Navedeno je posebno značajno jer su članovi Koordinacije zaposlenici izravno uključeni u postupke dodjele sredstava udrugama i kontrole te vrednovanja provedbe pojedinačnih programa, projekata i aktivnosti udruga. Navedenim postupanjem bi se pridonijelo ujednačavanju rada gradskih ureda u postupcima dodjele sredstava udrugama, kvalitetnijem ostvarenju ciljeva javnih natječaja iz prioriternih područja te unaprijedile kontrole nad izvršavanjem navedenih programa i projekata. S obzirom na navedeno, u suradnji s Uredom za udruge, predlaže poduzeti aktivnosti na izmjeni Pravilnika o financiranju udruga Grada.

OCJENA UČINKOVITOSTI DODJELJIVANJA I KORIŠTENJA TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA GRADA ZAGREBA

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Grada Zagreba. Ciljevi revizije bili su provjeriti planiranje programa i projekata, dodjeljivanje sredstava korisnicima, praćenje i vrednovanje provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javno objavljivanje i izvještavanje.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna Grada Zagreba **djelomično učinkovito**, jer su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro te su potrebna određena poboljšanja.

Državni ured za reviziju je Gradu Zagrebu dao sljedeće naloge i preporuke:

- u Detaljno izvješće, koje dostavlja Uredu za udruge, unositi podatke o svim sredstvima dodijeljenim za financiranje programa i projekata organizacija civilnog društva, u svrhu sustavnog praćenja, analize i ocjene provedbe strateških programa te vođenja cjelovite javne baze podataka o dodijeljenim bespovratnim sredstvima za projekte i programe organizacija civilnog društva iz državnog proračuna i drugih javnih izvora
- sustavno izgrađivati sposobnosti, posebna znanja i vještine zaposlenika koji rade na poslovima dodjele financijskih sredstava, ugovaranju i praćenju provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro, u skladu s odredbama Uredbe; U suradnji s Uredom za udruge, provesti edukaciju zaposlenika koji izravno rade na poslovima dodjele financijskih sredstava udrugama i kontrole namjenskog korištenja sredstava
- proračunsku zalihi koristiti za namjene propisane odredbama Zakona o proračunu, a rashode za ostvarivanje programskih aktivnosti udruga planirati i ostvarivati u okviru rashoda za tekuće donacije
- u planskim dokumentima, u suradnji s Crvenim križem Zagreb, utvrditi potrebna sredstva za aktivnosti predviđene programima i projektima te pokazatelje uspješnosti, kako bi se omogućilo mjerenje učinka predloženih aktivnosti; U Programu rada za pojedinu godinu iskazati rashode i izvore financiranja za ostvarivanje planiranih aktivnosti radi usporedbe s financijskim planom
- za programe javnih natječaja za pojedina prioritetna područja utvrditi i razraditi, osim općih, i posebne kriterije, koji će omogućiti zaprimanje kvalitetnijih prijava programa/projekata te ostvarenje ciljeva zadanih strateškim dokumentima
- za javni poziv za podnošenje prijava za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama utvrditi kriterije i način bodovanja kriterija na temelju kojih će se dodjeljivati financijska sredstva udrugama, kako bi se ujednačila postupanja na razini Grada, čime bi se omogućilo zaprimanje i odabir najkvalitetnijih projekata i aktivnosti te osigurala transparentnost dodjele financijskih sredstava udrugama;

Preispitati opravdanost davanja sredstava putem javnog poziva za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama čije se programske djelatnosti već financiraju na temelju programa javnih potreba

- u slučaju odobrenog djelomičnog financiranja programa/projekta zatražiti udruge izradu izmijenjenog obrasca proračuna (troškovnika), koji će biti sastavni dio ugovora o financiranju te zatražiti izmjene opisnog dijela programa/projekta, s obzirom na smanjeni proračun; Navedenu dokumentaciju, u vezi s pregovorima, potrebno je arhivirati; U slučaju nedostavljanja izmijenjenog proračuna i opisnog dijela projekta u propisanom roku, donijeti odluke o odobrenju sredstava udrugama, prema redu prvenstva; Naglasiti udrugama potrebu specificiranja troškova projekta za koje se traži financiranje Grada u obrascu pojedinog Proračuna programa/projekta
- s drugim davateljima financijskih sredstava na državnoj razini i na razini gradskih ureda, surađivati u rješavanju rizika dvostrukog financiranja, kako bi se u što većoj mjeri otklonila mogućnost dvostrukog financiranja te osiguralo racionalno i kvalitetno korištenje proračunskih sredstava
- sredstva za provedbu programa javnih potreba u sportu koja se osiguravaju u gradskom proračunu, a odnose se na poticanje i promicanje sporta, provođenje sportskih aktivnosti djece, mladeži i studenata, djelovanje sportskih udruga, sportskih zajednica i saveza, sportsku pripremu, domaća i međunarodna natjecanja, zapošljavanje osoba za obavljanje stručnih poslova u sportu te na sportske i rekreacijske aktivnosti osoba s teškoćama u razvoju, osoba s invaliditetom i drugih građana, prenositi u cijelosti na račun Sportskog saveza
- pisanim putem potvrditi prijem izvještaja s potrebnom pratećom dokumentacijom i njegovo prihvaćanje u roku 60 dana, u skladu s odredbama Uredbe
- troškove udruga priznavati u skladu s kriterijima propisanim odredbama Uredbe i Pravilnika o financiranju udruga iz proračuna Grada; Na razini Grada ujednačiti postupanja kod priznavanja prihvatljivih i nepriznavanja neprihvatljivih troškova korisnika financiranja; Obavljati detaljnije provjere troškova prije odobravanja programskih i financijskih izvještaja korisnika sredstava te zatražiti korisnike dostavljanje računa s detaljnom specifikacijom troškova; Odobravati troškove smještaja, reprezentacije, hrane i alkoholnih pića u iznimnim slučajevima, kada se kroz pregovaranje s nadležnim upravnim tijelom Grada dio tih troškova može priznati kao prihvatljiv trošak, u skladu s Pravilnikom o financiranju udruga iz proračuna Grada; U objavi javnog natječaja za pojedini Program naglasiti korisnicima financiranja prihvatljivost pojedinih troškova, odnosno da troškovi moraju biti umjereni, opravdani i usuglašeni sa zahtjevima racionalnog financijskog upravljanja, u skladu s načelima ekonomičnosti i učinkovitosti te nužni za provođenje programa ili projekta
- s obzirom na to da se radi o značajnim sredstvima kojima se financiraju udruge iz područja sporta, obavljati terenske posjete udrugama i partnerima te provjeru provedbe za sve programe i projekte čije je razdoblje provedbe najmanje godinu dana i čija je vrijednost iznad 100.000,00 kn; Također, obavljati terenske posjete i provjere provedbe programa i projekata čije je razdoblje provedbe najmanje godinu dana, a čija je vrijednost manja od 100.000,00 kn, ovisno o raspoloživim ljudskim resursima i procjeni rizika u pojedinom programskom području;

Nakon obavljanja terenskih provjera sastavljati izvještaje o obavljenoj provjeri i kontrolne liste, na način određen Uputom za postupanje pri provjeri namjenskog korištenja proračunskih sredstava na licu mjesta kod korisnika

- izraditi izvješća o izvršenju programa za pojedino prioritarno područje na način da sadrže pokazatelje uspješnosti, kako bi se omogućilo mjerenje učinaka programa i projekata u prioritarnim područjima financiranih proračunskim sredstvima. Navedenim postupanjem bi se omogućilo vrednovanje provedenih javnih natječaja, ovisno o prioritarnom području, koje bi se koristilo za planiranje budućih javnih natječaja i razvoj relevantnih programa i strategija te oblikovanje javnih politika; Obujam praćenja i vrednovanja treba temeljiti na načelu proporcionalnosti, na način da veća vrijednost programa ili projekta, odnosno javnog natječaja iziskuje veći obujam praćenja, odnosno vrednovanja
- izraditi godišnje izvješće o radu Koordinacije, u skladu sa Zaključkom gradonačelnika; O radu na sjednicama sastavljati zapisnike u kojima će biti vidljivi problemi i nedostaci uočeni u postupcima dodjele sredstava udrugama tijekom godine te prijedlozi rješavanja problema; Navedeno je posebno značajno jer su članovi Koordinacije zaposlenici izravno uključeni u postupke dodjele sredstava udrugama i kontrole te vrednovanja provedbe pojedinačnih programa, projekata i aktivnosti udruga; Navedenim postupanjem bi se pridonijelo ujednačavanju rada gradskih ureda u postupcima dodjele sredstava udrugama, kvalitetnijem ostvarenju ciljeva javnih natječaja iz prioritarnih područja te unaprijedile kontrole nad izvršavanjem navedenih programa i projekata; S obzirom na navedeno, u suradnji s Uredom za udruge, poduzeti aktivnosti na izmjeni Pravilnika o financiranju udruga Grada.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi provedba navedenih naloga i preporuka pridonijela otklanjanju utvrđenih nepravilnosti i propusta, čime bi se utjecalo na povećanje učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Grada Zagreba.

OČITOVANJE GRADA ZAGREBA

Grad se očitovao na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Grada Zagreba za 2016. i 2017. te je prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

U vezi s preporukom da se u Detaljno izvješće unose podaci o svim sredstvima dodijeljenim za financiranje programa i projekata organizacija civilnog društva, u očitovanju Grad navodi da je navedena nepravilnost djelomice otklonjena u 2017. te Detaljno izvješće za 2017. sadrži podatke o sredstvima dodijeljenim udrugama u okviru Programa javnih potreba u kulturi za kulturno-umjetnički amaterizam.

U vezi s preporukom da je potrebno sustavno izgrađivati sposobnosti, posebna znanja i vještine zaposlenika koji rade na poslovima dodjele financijskih sredstava, ugovaranju i praćenju provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro, u skladu s odredbama Uredbe te u suradnji s Uredom za udruge, provesti edukaciju zaposlenika koji izravno rade na poslovima dodjele financijskih sredstava udrugama i kontrole namjenskog korištenja sredstava, Grad u očitovanju navodi da dinamika i kvaliteta edukacije zaposlenika koji izravno rade na poslovima dodjele financijskih sredstava ovisi o ponuđenim edukacijama u pojedinoj godini. U 2016. su bile ponuđene dvije edukacije i to: Provođenje kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz proračuna u organizaciji Državne škole za javnu upravu i Otvorena pitanja uz financiranje udruga i drugih organizacija civilnog društva u organizaciji Hrvatske zajednice županija. U 2017. su bile ponuđene dvije edukacije i to: Standardi financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge i Kako uključiti civilno društvo u pripremu i provedbu lokalnih programa od javnog interesa - uvod u strateško planiranje u organizaciji Državne škole za javnu upravu. Navedene edukacije su prošli svi zaposlenici Ureda gradonačelnika koji su radili na poslovima dodjele financijskih sredstava. Ured gradonačelnika, odnosno Ured za međugradsku i međunarodnu suradnju i promicanje ljudskih prava je u proteklom razdoblju (uključena i 2018.) o svim programima edukacije, a o kojima je imao saznanja, obavještavao sve gradske urede u djelokrugu kojih je dodjela financijskih sredstava udrugama. Gradskim uredima je dana preporuka da prijave zaposlenike koji rade na poslovima dodjele financijskih sredstava s obzirom na to da se posebna važnost daje sustavnom izgrađivanju sposobnosti, posebnih znanja i vještina svih zaposlenika pa tako i onih koji rade na poslovima dodjele financijskih sredstava udrugama. Grad Zagreb je u 2018. uveo sustav ePrijava kojim je u potpunosti digitaliziran postupak dodjele sredstava udrugama na temelju javnih natječaja za financiranje njihovih programa i projekata i izvještavanje o provedbi programa/projekta i utrošku financijskih sredstava. Prije i u tijeku natječajnog roka organizirane su edukacije za zaposlenike koji rade na poslovima dodjele financijskih sredstava, ugovaranju i praćenju provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te su upoznati, uz funkcioniranje i uporabu alata, i s procedurama javnih natječaja, ugovaranja i izvještavanja. Navedene edukacije su, također, prošli svi članovi povjerenstava koji sudjeluju u procedurama javnog natječaja i praćenju provedbe financiranih programa i projekata.

Državni ured za reviziju ostaje kod svoje preporuke, s obzirom na to da su tijekom obavljanja revizije, uočeni određeni propusti u području planiranja programa i projekata, dodjeljivanja financijskih sredstava i sustava praćenja provedbe programa i projekata, analize ostvarenih rezultata te javnog objavljivanja i izvještavanja, koji su boljom edukacijom zaposlenika mogli biti otklonjeni.

Grad je prihvatio nalog da se proračunska zaliha koristi za namjene propisane odredbama Zakona o proračunu, a rashodi za ostvarivanje programskih aktivnosti udruga planiraju i ostvaruju u okviru rashoda za tekuće donacije. Navodi da će se iz sredstava za tekuće donacije financirati programska djelatnost udruga u skladu s Uredbom i Pravilnikom o financiranju udruga iz proračuna Grada.

U vezi s preporukom da se za programe javnih natječaja za pojedina prioritetna područja utvrde i razrade, osim općih, i posebni kriteriji, koji će omogućiti zaprimanje kvalitetnijih prijava programa/projekata te ostvarenje ciljeva zadanih strateškim dokumentima, da se za javni poziv za podnošenje prijava za dodjelu jednokratnih financijskih potpora utvrde kriteriji i način bodovanja kriterija na temelju kojih će se dodjeljivati financijska sredstva udrugama, čime bi se omogućilo zaprimanje i odabir najkvalitetnijih projekata i aktivnosti te osigurala transparentnost dodjele financijskih sredstava te da se preispita opravdanost davanja sredstava putem javnog poziva za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama čije se programske djelatnosti već financiraju na temelju programa javnih potreba, Grad u očitovanju navodi da je tekst javnih natječaja Grada od 2016. ujednačen, ali ne potpuno jednak. Navodi da su specifičnosti pojedinih područja preuzete u obrascima za ocjenu kvalitete/vrijednosti programa/projekta na način da natječaji za pojedina područja sadrže, uz devet jednakih kriterija za sva područja, još i posebne kriterije. Navodi da kada to dozvoljavaju specifičnosti područja, vrednovanje se može provesti jednako kvalitetno bez posebnih kriterija. Navodi da su specifičnosti pojedinih područja razlog iz kojeg Grad raspisuje 15 natječaja, a ne jedan. Natječajna dokumentacija je određena Uredbom i zaključcima o utvrđivanju Godišnjeg plana raspisivanja javnih natječaja i javnih poziva i načinu raspodjele raspoloživih sredstava za financiranje udruga iz Proračuna Grada za 2016. i 2017.

Državni ured za reviziju ostaje kod svoje preporuke, s obzirom na to da pojedini programi javnih natječaja sadrže razrađene posebne kriterije za odgovarajuće prioritetno područje, dok pojedini sadrže samo opće kriterije, važeće za sva područja financiranja. Također, ostaje kod preporuke da je za javni poziv za podnošenje prijava za dodjelu jednokratnih financijskih potpora potrebno utvrditi kriterije i način bodovanja kriterija na temelju kojih će se dodjeljivati, jer se radi o značajnim javnim sredstvima dodijeljenim udrugama na temelju javnog poziva za dodjelu jednokratnih financijskih potpora.

U vezi s preporukom o izradi izmijenjenog obrasca proračuna (troškovnika) u slučaju odobrenog djelomičnog financiranja programa/projekta, arhiviranja dokumentacije u vezi s pregovorima, donošenja odluke o odobrenju sredstava udrugama prema redu prvenstva, potvrđivanja pisanog prijema izvještaja s potrebnom pratećom dokumentacijom i njegovo prihvaćanje u roku 60 dana, priznavanja troškova udruga u skladu s kriterijima propisanim odredbama Uredbe i Pravilnika o financiranju udruga iz proračuna Grada, ujednačavanja postupanja kod priznavanja prihvatljivih i nepriznavanja neprihvatljivih troškova, obavljanja detaljnijih provjera troškova prije odobravanja programskih i financijskih izvještaja korisnika sredstava, detaljne specifikacije troškova udruga, odobravanja troškova smještaja, reprezentacije, hrane i alkoholnih pića u iznimnim slučajevima u skladu s Pravilnikom o financiranju udruga iz proračuna Grada, naglašavanja korisnicima financiranja prihvatljivosti pojedinih troška te izrade izvješća o izvršenju programa za pojedino prioritetno područje na način da sadrže pokazatelje uspješnosti kako bi se omogućilo mjerenje učinaka programa i projekata u prioritetnim područjima financiranih proračunskim sredstvima, Grad navodi da će nalozi i preporuke, putem Koordinacije, biti upućeni gradskim uredima nadležnim za pojedino područje financiranja, posebice onima koji ne postupaju u skladu s odredbama Uredbe.

U vezi s preporukom o suradnji s drugim davateljima financijskih sredstava na državnoj razini i na razini gradskih ureda u rješavanju rizika dvostrukog financiranja, navodi da bi suradnja s drugim davateljima financijskih sredstava smanjila rizik dvostrukog financiranja.

Grad je prihvatio nalog o prenošenju sredstava za zadovoljavanje javnih potreba u sportu u cijelosti na račun Sportskog saveza, ali u vezi opće i posebne zdravstvene zaštite sportaša, navodi da je od veljače 2016. na temelju rješenja Ministarstva zdravstva zabranjen rad Poliklinici za medicinu rada i sporta s medicinsko biokemijskim laboratorijem Sportskog saveza te je obavljanje navedenih poslova preneseno u nadležnost gradskog ureda za zdravstvo, a u skladu s time, proračunska sredstva se planiraju u okviru razdjela gradskog ureda za zdravstvo.

U očitovanju se također navodi da Koordinacija kontinuirano prati provedbu Pravilnika o financiranju udruga iz proračuna Grada Zagreba te je uočeno da je Pravilnik potrebno dopuniti i izmijeniti, što će biti izvršeno prije raspisivanja javnog poziva i javnih natječaja za 2019.